

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI

z dnia 29 września 2010 r.

w sprawie pomocy państwa C 32/09 (ex NN 50/09) udzielonej przez Niemcy w celu restrukturyzacji Sparkasse KölnBonn

(notyfikowana jako dokument nr C(2010) 6470)

(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2011/526/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu państw członkowskich i innych zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Niemcy zgłosiły środki dnia 21 października 2009 r.
- (2) W decyzji z dnia 4 listopada 2009 r.⁽²⁾ („decyzja o wszczęciu postępowania”) Komisja doszła do wstępnego wniosku, że środki rekapitalizacyjne Sparkasse KölnBonn („Bank”) stanowią pomoc państwa, i wyraziła wątpliwość, czy środki przekazane Sparkasse KölnBonn można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym zgodnie z art. 107 ust. 3 TFUE. Ponadto Komisja wymagała przedłożenia planu restrukturyzacyjnego przez władze niemieckie.
- (3) Dnia 6 stycznia 2010 r. decyzja o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, a zainteresowane strony zostały poproszone o zgłaszanie uwag.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji w sprawie C 32/09 (ex NN 50/09), Restrukturyzacja Sparkasse KölnBonn (Dz.U. C 2 z 6.1.2010, s. 13).

⁽²⁾ Porównaj: przypis 1.

- (4) Dnia 11 lutego 2010 r. Niemcy przedłożyły plan restrukturyzacyjny, który omówiono podczas serii spotkań i telekonferencji w okresie od grudnia 2009 r. do września 2010 r.

- (5) Niemcy przekazały dalsze informacje i uaktualnione dane dotyczące planu restrukturyzacyjnego w dniach 15 stycznia, 10, 12 i 24 lutego, 10 i 26 marca, 21 i 28 maja, 8 i 11 czerwca, 23 lipca oraz 10 i 23 sierpnia 2010 r. Ostateczna wersja planu restrukturyzacyjnego została przedłożona dnia 1 września 2010 r.

2. OPIS BENEFICJENTA

- (6) Sparkasse KölnBonn jest niemieckim bankiem oszczędnościowym. Swoją obecną formę otrzymał on w 2005 r. w wyniku połączenia Stadtsparkasse Köln i Sparkasse Bonn, których właścicielami (niem. „Träger”, odpowiedzialne instytucje publiczne, zwane dalej „właścicielem”) były odpowiednio miasta Kolonia i Bonn. Miasto Kolonia pośrednio posiada 70 % udziałów w nowym banku, zaś miasto Bonn 30 %. Po wspomnianym połączeniu funkcję właściciela Sparkasse KölnBonn pełni Związek Celowy Sparkasse KölnBonn („związek celowy”). Związek celowy, zarejestrowany na podstawie prawa publicznego, jest związkiem specjalnego przeznaczenia. Jedynymi udziałowcami w związku celowym są miasto Kolonia (70 %) i miasto Bonn (30 %).
- (7) Pod koniec 2008 r. Sparkasse KölnBonn był drugim co do wielkości bankiem oszczędnościowym w Niemczech o sumie bilansowej równej 31 mld EUR. W tym czasie Sparkasse KölnBonn posiadał rating Aa2, przyznany przez agencję Moody's. Dnia 15 marca 2010 r. rating został zmieniony na A1.

- (8) Sparkasse KölnBonn świadczy usługi bankowe dla klientów detalicznych (niem. *Privatkundengeschäft*) i klientów korporacyjnych (niem. *Firmenkundengeschäft*). Bank, koncentrując się na wymiarze regionalnym, prowadzi działalność w zakresie finansowania projektowego i rynków kapitałowych (niem. *Kapitalmarktgeschäft*), jak również inne rodzaje działalności w zakresie finansów, takie jak zarządzanie aktywami.
- (9) Bank prowadzi działalność jedynie w regionie Kolonia-Bonn, gdzie w 2008 r. posiadał udziały rynkowe w wysokości około [30–35] (*) % w depozytach klientów prywatnych, około [20–25] % w pożyczkach udzielonych klientom prywatnym oraz [15–20] % w kredytach udzielonych klientom korporacyjnym (3).

3. ŚRODKI POMOCY

- (10) Kapitał Sparkasse KölnBonn został zwiększony o kwotę 650 mln EUR
- (i) poprzez emisję świadectw udziałowych (niem. *Genussrechte*) pod koniec 2008 r. oraz
- (ii) poprzez cichy udział (niem. *Stille Einlage*) na początku 2009 r.

3.1. Świadectwa udziałowe (niem. *Genussrechte*)

- (11) W grudniu 2008 r. Rheinische Sparkassen-Förderungsgesellschaft („Förderungsgesellschaft”) subskrybował nominalne świadectwa udziałowe w Sparkasse KölnBonn, wynoszące 300 mln EUR w dwóch transzach w wysokości 150 mln EUR.
- (12) Förderungsgesellschaft jest spółką zależną, w pełni należąca do Rheinischer Sparkassen- und Giroverband (Reński Związek Banków Oszczędnościowych – „RSGV”). RSGV jest związkiem prawa publicznego („*Körperschaft des öffentlichen Rechts*”) wszystkich banków oszczędnościowych i ich właścicieli publicznych mieszczących się w Nadrenii i reprezentuje banki Sparkasse oraz ich (publicznych) właścicieli. Zgodnie ze statutem celem Förderungsgesellschaft jest promocja banków oszczędnościowych należących do RSGV. Förderungsgesellschaft może wnieść wkład do kapitału banków oszczędnościowych wyłącznie w celu rozwoju dalszej działalności kredytowej, może także zaciągać pożyczki.
- (13) Kupon świadectw wynosi 8 %. Termin ważności świadectw udziałowych upływa 31 grudnia 2013 r. Z regulacyjnego punktu widzenia świadectwa udziałowe stanowią kapitał warstwy 2.
- (14) Świadectwa udziałowe uczestniczą w stratach rocznych proporcjonalnie do całkowitej kwoty kapitału własnego

absorbującego straty. [...] przeniesienie płatności z tytułu świadectw udziałowych jest do nich dołączone, tzn. utracone płatności z tytułu świadectw udziałowych muszą zostać wypłacone do [2–6] lat po terminie wymagalności. To samo dotyczy płatności uzupełniających nominalną wartość świadectw udziałowych, jeśli zostanie ona zmniejszona z powodu absorpcji strat.

- (15) W celu sfinansowania świadectw Förderungsgesellschaft otrzymał dwie pożyczki z [...]. Pożyczki te są oprocentowane na podstawie stałej stopy procentowej [4–5] % w okresie ważności świadectw udziałowych. Pożyczka objęta jest gwarancją wobec [...] udzieloną przez RSGV, który otrzyma od Förderungsgesellschaft wynagrodzenie z tytułu gwarancji w wysokości [1,8–2,5] %.

3.2. Cichy udział

- (16) Umowy na ciche udziały zostały zawarte dnia 2 stycznia 2009 r. oraz dnia 27 lutego 2009 r. między Sparkasse KölnBonn a związkiem celowym, ustanawiając „*Stille Gesellschaft*” na sumę 350 mln EUR, wypłaconą w dwóch transzach, 300 mln EUR dnia 2 stycznia i 50 mln EUR dnia 1 kwietnia 2009 r. Cichy udział jest instrumentem, w oparciu o który inwestor nie uzyskuje praw głosu, lecz otrzymuje wynagrodzenie. Instrument ten jest wieczysty i został uznany za kapitał podstawowy warstwy 1. Posiadaczem cichego udziału jest związek celowy.
- (17) W celu sfinansowania cichego udziału na pierwszą transzę związek celowy zaciągnął pożyczkę w wysokości 300 mln EUR 50 % pożyczki udziela [...], a pozostałe 50 % [...]. Oprocentowanie pożyczki płatne przez związek celowy stanowi równowartość 12-miesięcznej stopy EURIBOR plus [0,7–1,1] %. Druga transza w wysokości 50 mln EUR została zrefinansowana za pomocą pożyczki z [...], oprocentowanej w wysokości stopy EURIBOR plus [0,7–1,1] %. Mimo iż nie ma określonej gwarancji ze strony Kolonii ani Bonn, istnieje nieograniczona odpowiedzialność ustawowa obu miast za wszelkie zobowiązania związku celowego zgodnie ze statutem założycielskim związku celowego.
- (18) Wynagrodzenie za cichy udział płatne przez Sparkasse Köln Bonn wynosi równowartość 12-miesięcznej stopy EURIBOR plus 7,25 %. Wynagrodzenie to zostało ustalone zgodnie z Opinią o Godziwości Ceny przedstawioną przez Deutsche Bank. Wypłata wynagrodzenia zależy od zysku bilansowego – przepada, jeśli Sparkasse KölnBonn nie wykaże zysku za dany rok. Płatność zostanie wyłączona, jeżeli w czasie, w którym stanie się wymagalna, wskaźnik kapitału wyniesie mniej niż 9 %, a także w takim zakresie, w jakim płatność doprowadziłaby do powstania straty lub jej zwiększenia za odpowiedni rok obrachunkowy. W przypadku odroczenia płatności nie ma obowiązku przeniesienia na przyszły okres płatności utraconej kwoty. Ponadto cichy udział absorbuje straty bilansowe proporcjonalnie do całkowitego kapitału absorbującego straty.

(*) Z zastrzeżeniem tajemnicy zawodowej.

(3) Jego udział rynkowy w całym sektorze bankowym Niemiec jest zbyt mały, aby miał znaczenie.

4. PLAN RESTRUKTURYZACJI

- (19) Zgodnie z planem restrukturyzacji Sparkasse KölnBonn będzie koncentrować się na swoim statutowym modelu biznesowym regionalnego banku oszczędnościowego. Bank koncentrować się będzie na świadczeniu typowych bankowych usług detalicznych dla tradycyjnych segmentów klientów, tzn. klientów prywatnych i MŚP, wycofa się z innych działalności, takich jak transakcje z użyciem środków własnych (ang. *proprietary trading*) lub inwestycje w produkty strukturyzowane, oraz dokona zbycia spółek zależnych nienależących do działalności podstawowej. Ponadto Bank znacząco zmniejszy wydatki administracyjne.

4.1. Opis planu restrukturyzacji

- (20) Sparkasse KölnBonn będzie skupiać się na usługach dla klientów zlokalizowanych w regionie Kolonia-Bonn w segmentach klientów prywatnych, bankowości prywatnej, MŚP oraz klientów korporacyjnych i instytucjonalnych. Bank koncentrować się będzie na klientach korporacyjnych o obrotach rocznych poniżej 250 mln EUR.
- (21) Sparkasse KölnBonn ograniczy swoje największe zaangażowanie kredytowe poprzez ograniczenie linii kredytowych, żądanie dodatkowego zabezpieczenia lub poprzez przeniesienie ryzyka na inne instytucje kredytowe. W segmencie klientów korporacyjnych Sparkasse KölnBonn zdołał do tej pory osiągnąć redukcję w wysokości 551,5 mln EUR i zamierza do końca 2013 r. zmniejszyć zaangażowanie o kolejne [900–1 100] mln EUR z pierwotnego poziomu 2,8 mld EUR w 2008 r. Dodatkowo zaangażowanie kredytowe w kwocie [800–900] mln EUR wobec instytucji niezwiązanych z regionem Kolonii-Bonn zostanie zmniejszone do końca 2013 r. przy użyciu tych samych instrumentów (zob. załącznik I, pkt 4).
- (22) Sparkasse KölnBonn dokonał zmniejszenia swojego portfela transakcji z użyciem środków własnych z pierwotnego poziomu 550 mln EUR do poziomu [20–23] mln EUR, który zostanie w przyszłości zredukowany do 0. Bank zaprzestanie prowadzenia wszelkiego rodzaju działalności obejmujących transakcje z użyciem środków własnych i rozważy rezygnację ze swojego statusu podmiotu prowadzącego operacje w ramach portfela handlowego, a w rezultacie ujęcie wszystkich pozostałych ograniczonych operacji handlowych w portfelu bankowym. Zostaną one jakościowo ograniczone do pewnych produktów i będą związane dziennym ilościowym limitem zaangażowania (ryzyko rynkowe < [3–5] mln EUR, zob. załącznik I, pkt 2).
- (23) Jednym ze źródeł strat Sparkasse KölnBonn w 2008 r. były inwestycje w tzw. ABS oraz portfele Strategicznej Alokacji Aktywów („SAA”). W trakcie inwestycji w portfel ABS Sparkasse KölnBonn nabył aktywa zdywersyfikowane geograficznie,⁽⁴⁾ głównie o ratingu

AAA, w tym instrumenty RMBS⁽⁵⁾, CDO⁽⁶⁾ s, CMBS⁽⁷⁾, ABS⁽⁸⁾ i CLO⁽⁹⁾. Pod koniec 2007 r. portfel ABS na rachunkach Sparkasse KölnBonn wynosił 1,05 mld EUR. SAA jest inwestycją w fundusze specjalne, w ramach której Sparkasse KölnBonn utrzymywał zdywersyfikowany portfel, składający się między innymi z międzynarodowych akcji zwykłych, REIT⁽¹⁰⁾ oraz obligacji, w tym o wysokiej stopie zwrotu (ang. *High Yield*) i rynków wschodzących. Na koniec 2007 r. wartość portfela w księgach Sparkasse KölnBonn wynosiła 2,2 mld EUR. Mimo iż Sparkasse KölnBonn miał na celu szeroką dywersyfikację portfeli ABS i SAA, portfele te zostały znacząco dotknięte kryzysem finansowym. Wyniki obu portfeli w głównej mierze zaważyły na konieczności dokonania odpisu w wysokości 249 mln EUR⁽¹¹⁾, który Sparkasse KölnBonn musiał uwzględnić w swoim portfelu inwestycyjnym w 2008 r. oprócz zanotowanej wcześniej kwoty 108 mln EUR w 2007 r.

- (24) W swoim planie restrukturyzacyjnym Sparkasse KölnBonn uznał inwestycje ABS i SAA za niezgodne z profilem ryzyka i reorientacją strategiczną w kierunku tradycyjnego banku oszczędnościowego. W rezultacie Bank zdecydował o całkowitej wyprzedaży lub zmniejszeniu powyższych zobowiązań do 2014 r. W marcu 2008 r. Sparkasse KölnBonn zredukował swoje inwestycje SAA o połowę w celu ograniczenia swojego zaangażowania w akcje zwykłe. Kolejny zbył udziałów miał miejsce w 2009 r., w wyniku którego nastąpiła redukcja portfela SAA do poziomu 468 mln EUR na dzień 30 września 2009 r. Wpływ pozostałego zaangażowania ABS (nominalnie 970 mln EUR na dzień 30 września 2009 r.) na wyniki Sparkasse KölnBonn zostanie zabsorbowany poprzez utworzenie rezerw i zabezpieczenia w 2010 r. Ostatecznie całość pozostałego portfela zostanie sprzedana w [2012–2014] r.
- (25) Sparkasse KölnBonn rozpoczął wdrażanie ogólnego programu cięć kosztów, w tym redukcję kadr, wewnętrzne procesy optymalizacyjne oraz zamknięcie 22 z 131 istniejących oddziałów do połowy 2011 r. W rezultacie koszty administracyjne zostaną stopniowo zmniejszone o [5–8] % do 2014 r.⁽¹²⁾
- (26) Niemcy zobowiązują się dopilnować, aby Bank przestrzegął ograniczeń dotyczących płatności kuponowych (załącznik I, pkt 7), reklamy (załącznik I, pkt 9), zakazów przejść (załącznik I, pkt 8) a także zakazu przywództwa cenowego, zgodnie z którym do końca 2014 r. Sparkasse

⁽⁴⁾ Pod koniec września 2009 r. 64 % wolumenu portfela ABS było związane z Niemcami i innymi krajami europejskimi, zaś 17 % z USA.

⁽⁵⁾ Papiery wartościowe oparte na kredytach hipotecznych na nieruchomości, które nie są źródłem dochodów dla właścicieli (ang. *residential mortgage-backed securities*).

⁽⁶⁾ Zabezpieczone dłużne instrumenty finansowe (ang. *collateral debt obligation*).

⁽⁷⁾ Papiery komercyjne oparte na kredytach hipotecznych (ang. *commercial mortgage-backed securities*).

⁽⁸⁾ Papiery wartościowe zabezpieczone aktywami (ang. *asset-backed securities*).

⁽⁹⁾ Obligacje zabezpieczone kredytami (ang. *collateralised loan obligation*).

⁽¹⁰⁾ Fundusz inwestycyjny nieruchomości (ang. *real estate investment trust*).

⁽¹¹⁾ W tym portfel ABS: odpis w wysokości 104,5 mln EUR w 2008 r.

⁽¹²⁾ Z uwzględnieniem wzrostu cen i płac.

KölnBonn nie będzie oferował lepszych stawek dla depozytów i kredytów hipotecznych niż najlepszy z dziesięciu największych konkurentów (w przypadku depozytów – pod względem udziałów rynkowych konkurentów działających na odpowiednim rynku w regionie Kolonia-Bonn, zaś w przypadku kredytów hipotecznych – pod względem udziału rynkowego w nowej produkcji w Niemczech, zob. załącznik I, pkt 5).

4.2. Restrukturyzacja spółek zależnych

- (27) Sparkasse KölnBonn planuje ograniczenie pakietu własnościowego w spółkach o jedną trzecią. Z portfela spółek zależnych o wartości 635 mln EUR w księgach rachunkowych Banku na dzień 31 grudnia 2008 r., do końca 2009 r. sprzedano bądź zlikwidowano udziały o wartości [20–40] mln EUR, zaś w przyszłości zostaną zbyte kolejne udziały o wartości [180–250] mln EUR. Poprzez wdrażanie wspomnianego środka Sparkasse KölnBonn kieruje się dwoma celami w zależności od rodzaju spółki zależnej. Pierwszym z nich jest zbycie udziałów w spółkach niepodstawowych⁽¹³⁾, które zaangażowane są w regionalne projekty rozwoju lub w mieszkalnictwo komunalne i socjalne, co ma na celu redukcję ekspozycji na ryzyko i niestabilność Sparkasse KölnBonn. Drugim jest sprzedaż udziałów w podmiotach, które są jedynie pośrednio związane z działalnością Sparkasse KölnBonn, co ma na celu wygenerowanie zysków przeznaczonych na sfinansowanie restrukturyzacji Sparkasse KölnBonn. Pełna lista spółek zależnych przeznaczonych do zbycia znajduje się w załączniku I, pkt 10 i 13.
- (28) Przykładowo, zbycie udziałów w drugiej grupie obejmuje udziały w spółkach, takich jak RW Holding AG, S ProFinanz Versicherungsmakler GmbH, Schufa Holding AG oraz neue leben Pensionsverwaltung AG. Sprzedaż ta została już ukończona, wpływy z niej wyniosły zaś około [25–35] mln EUR.
- (29) W odniesieniu do niektórych spółek zależnych, których wartość wynosi ok. [70–100] mln EUR, Sparkasse KölnBonn spodziewa się niewielkiego zainteresowania ze strony nabywców będących osobami trzecimi. Małe zainteresowanie spowodowane jest głównie charakterem tych podmiotów, gdyż są to małe jednostki, zaangażowane w mieszkalnictwo i rozwój regionalny we współpracy z miastem Kolonia, bądź też ich strukturą własno-

ściową, w której dominuje miasto Kolonia. Dlatego też Bank rozważa sprzedaż tych działalności [miastu Kolonia lub spółce związanej z miastem Kolonia]. Przeniesienie odbyłoby się wg wartości rynkowej, ustalonej przez niezależnego eksperta. Aktywa będące w posiadaniu spółek zależnych, mające zostać sprzedane miastu Kolonia, są głównie związane z działalnością w obszarze nieruchomości.

- (30) W następstwie wdrożenia środków restrukturyzacyjnych Bank ograniczy aktywa wazone ryzykiem (RWA) o [2–5] mld EUR do [15–20] mld EUR (tj. o [15–20] %) (bez uwzględnienia przyszłego wzrostu w działalności podstawowej w trakcie okresu restrukturyzacji). Jeśli uwzględni się wzrost w działalności podstawowej, redukcja RWA wyniesie [10–15] % do 2014 r. [...] Sparkasse KölnBonn zostanie zmniejszony o [4–6] mln EUR do poziomu [20–30] mld (tj. o [15–20] %) (bez uwzględnienia przyszłego wzrostu w działalności podstawowej w trakcie okresu restrukturyzacji). Jeśli uwzględni się wzrost w działalności podstawowej, środki restrukturyzacyjne spowodują zmniejszenie sumy aktywów o 5 %.

4.3. Możliwość przywrócenia rentowności w scenariuszach podstawowym i warunków skrajnych

- (31) Niemcy przedłożyły scenariusz podstawowy i scenariusz warunków skrajnych w celu wykazania zdolności Sparkasse KölnBonn do przywrócenia długoterminowej rentowności.

Scenariusz podstawowy (ang. base case)

- (32) W scenariuszu podstawowym przedłożone prognozy finansowe oparte są na założeniach, które są zgodne z prognozami dla Niemiec opublikowanymi przez uznane instytucje ekonomiczne. Zakłada się, że wzrost PKB będzie utrzymywał się na tym samym umiarkowanym poziomie przez cały okres restrukturyzacji. Oczekuje się, że stopa bezrobocia będzie wzrastać do 2011 r., a następnie będzie wolno spadać. Wreszcie oczekuje się, że obecnie niekorzystne otoczenie o niskich stopach procentowych ulegnie poprawie w 2010 r., a następnie pozostanie bez zmian do końca okresu restrukturyzacji.
- (33) Jak przedstawiono w tabeli 1 poniżej, w scenariuszu podstawowym oczekuje się, że Sparkasse KölnBonn odzyska rentowność w 2010 r. i będzie stale poprawiał wyniki do 2014 r. W 2014 r. Bank osiągnie zwrot z kapitału własnego (ROE) w wysokości [9–10] %. Schemat 1 poniżej przedstawia główne wskaźniki wyników finansowych Sparkasse KölnBonn w latach 2008–2014.

⁽¹³⁾ Znaczącym źródłem trudności Sparkasse KölnBonn było zaangażowanie w projekty i spółki zależne niezwiązane z jego podstawową działalnością gospodarczą. Działania te spowodowały znaczną część strat w przeszłości. Chcąc przyciągnąć nowe branże przemysłowe do Kolonii, w przeszłości Bank angażował się w rozwój powierzchni handlowej i biurowej lub udzielał gwarancji najmu w celu ułatwienia budowy nieruchomości. Obecnie Bank prowadzi renowację gwarancji i umów najmu w celu zaprzestania tego typu działań, a tam, gdzie jest to możliwe, dokonuje sprzedaży działalności osobom trzecim.

Tabela 1

Zysk przed opodatkowaniem Sparkasse KölnBonn w latach 2010–2014 w scenariuszu podstawowym

Scenariusz	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Podstawowy	- 98,8	[5-10]	[80-100]	[125-150]	[150-175]	[20-225]

Schemat 1

Główne wskaźniki wyników finansowych Sparkasse KölnBonn w latach 2008–2014 – scenariusz podstawowy

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
RWA⁽¹⁾ (mld EUR)	20,2	19,1	[17,5–20]	[...]	[...]	[...]	[15–20]
Wskaźnik warstwy 1⁽²⁾	6,4 % (5,5 %)	6,9 % (6,1 %)	[7–8] % ([6–7] %)	[8–9] % ([7–8] %)	[8–9] % ([7–8] %)	[8–9] % ([7–8] %)	[8–10] % ([8–9] %)
ROE	-13,5 %	- 6,5 %	[0–3] %	[4–6] %	[7–9] %	[7–9] %	[9–10] %
CIR	73,0 %	70,0 %	[65–75] %	[60–70] %	[55–65] %	[50–60] %	[50–60] %
FTE	3 824	3 672	[3 500– 3 750]	[3 250– 3 500]	[3 000– 3 250]	[3 000– 3 250]	[2 750– 3 000]

(¹) Wynik jedynie dla Sparkasse KölnBonn.

(²) Wskaźnik kapitału warstwy 1 dla Sparkasse KölnBonn, dane w nawiasach: wskaźnik warstwy 1 dla Grupy. CIR (ang. *cost income ratio*) – wskaźnik kosztów do dochodów, FTE (ang. *full time equivalents*) – ekwiwalenty pełnego czasu pracy (pełnoetatowych pracowników).

Scenariusz warunków skrajnych (ang. stress case) i analiza wrażliwości

- (34) W scenariuszu warunków skrajnych założenia makroekonomiczne przewidują kontynuację kryzysu do 2011 r. i powolnego ożywienia w 2012 r. W scenariuszu warunków skrajnych przewidziane są dwa dodatkowe lata niekorzystnych, niskich stóp procentowych w porównaniu ze scenariuszem podstawowym.
- (35) W scenariuszu warunków skrajnych oczekuje się, że Sparkasse KölnBonn odzyska rentowność w 2012 r. i będzie w dalszym ciągu poprawiał wyniki do 2014 r. W 2014 r. Bank osiągnie ROE w wysokości [10–12,5] %. Zgodnie ze scenariuszem warunków skrajnych wskaźniki kapitału dla Sparkasse KölnBonn oraz dla całej skonsolidowanej grupy pozostaną znacznie powyżej minimalnych wymogów regulacyjnych podczas okresu restrukturyzacji. W tabeli 2 i schemacie 2 poniżej przedstawiono najważniejsze wskaźniki wyników finansowych Sparkasse KölnBonn w latach 2008–2014 przewidzianych w scenariuszu warunków skrajnych.

Tabela 2

Zysk przed opodatkowaniem Sparkasse KölnBonn w latach 2010–2014 przewidzianych w scenariuszu warunków skrajnych

Scenariusz	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Warunków skrajnych	- 98,8	- [125-150]	- [25-50]	[50-75]	[125-150]	[175-200]

Schemat 2

Główne wskaźniki wyników finansowych Sparkasse KölnBonn w latach 2008–2014 – scenariusz warunków skrajnych

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
RWA⁽¹⁾ (mld EUR)	20,2	19,1	[17–20]	[17–19]	[17–19]	[17–19]	[16–18]
Wskaźnik warstwy 1⁽²⁾	6,4 % (5,5 %)	6,9 % (6,1 %)	[6–7] % ([5–6])	[6–7] % ([6–7])	[6–7] % ([6–7])	[6–7] % ([6–7])	[7–8] % ([6–7])

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Wskaźniki	ROE	-13,5 %	- 6,5 %	- [8-9] %	- [1-3] %	[3-5] %	[8-10] %	[10-12] %
	CIR	73,0 %	70,0 %	[70-75] %	[65-70] %	[60-65] %	[55-60] %	[50-55] %
	FTE	3 824	3 672	[3 500- 3 750]	[3 250- 3 500]	[3 000- 3 250]	[3 000- 3 250]	[2 750- 3 000]

(¹) Wynik jedynie dla Sparkasse KölnBonn.
(²) Wskaźnik kapitału warstwy 1 dla Sparkasse KölnBonn, dane w nawiasach: wskaźnik warstwy 1 dla Grupy. CIR (ang. *cost income ratio*) – wskaźnik kosztów do dochodów, FTE (ang. *full time equivalents*) – ekwiwalenty pełnego czasu pracy (pełnoetatowych pracowników).

(36) Z uwagi na to, że obecny niski poziom krótkoterminowych stóp procentowych stanowi główne ograniczenie w uzyskiwaniu dochodów przez Bank, przeprowadzono dodatkową analizę wrażliwości obejmującą stopy procentowe (scenariusz 1: przesunięcie w górę krzywej stopy procentowej o 100 pkt bazowych, scenariusz 2: przesunięcie w dół krzywej stopy procentowej o 50 pkt bazowych). Analiza potwierdziła, że dalsze zwiększenie stóp procentowych poprawiłoby rentowność Sparkasse KölnBonn, podczas gdy zmniejszenie stóp procentowych osłabiłoby rentowność, tj. zmniejszenie liniowe o 50 pkt bazowych krótkoterminowych stóp procentowych doprowadziłoby do redukcji zysków o [20–25] mln EUR rocznie. Ogólnie rzecz biorąc, z analizy wrażliwości przedstawionej przez Niemcy wynika, że wrażliwość Sparkasse KölnBonn na znaczne szoki stóp procentowych jest ograniczona.

4.4. Ład korporacyjny

(37) Niemcy przedłożyły informację wykazującą, że inwestycje stymulowane czynnikami politycznymi, które przyczyniły się do trudności Sparkasse KölnBonn, zostały zatwierdzone w okresie 1997–2004, przed połączeniem Stadtsparkasse Köln z Sparkasse Bonn w 2005 r., w wyniku którego powstał Sparkasse KölnBonn w obecnym kształcie. Decyzje dotyczące tych inwestycji podjęto również w innych ramach prawnych, określonych głównie ustawą o bankach oszczędnościowych Nadrenii Północnej-Westfalii (¹⁴). Od tamtej pory wprowadzono ulepszenia w ładzie korporacyjnym Sparkasse KölnBonn.

(38) Z powodu zmiany w strukturze instytucji publicznej odpowiedzialnej za Bank (niem. *Träger*) po połączeniu w 2005 r., ważne decyzje w związku celowym podejmowane są kwalifikowaną większością głosów udziałowców, która została ustalona na poziomie co najmniej 85 %, przewyższającym udziały posiadane przez jakiegokolwiek pojedyncze miasto.

(39) Liczba i rozmiar organów instytucji zostały zmniejszone, łącznie ze znacznym ograniczeniem rozmiaru Rady Nadzorczej i Zarządu (¹⁵). Komitet udziałowy składający

się z trzech członków Zarządu, w którym dawny Stadtsparkasse Köln był uprawniony do podejmowania wstępnych decyzji dotyczących inwestycji w spółki zależne, został rozwiązany. Zarząd przejął odpowiedzialność za politykę inwestycyjną w odniesieniu do zaangażowania w akcje, które zostaną ocenione na podstawie kryteriów ekonomicznych. Ponadto każda nowa inwestycja podjęta przez Sparkasse KölnBonn wymaga zatwierdzenia Rady Nadzorczej.

(40) Zmiany w ustawie o bankach oszczędnościowych zobligowały Bank do ustanowienia komitetów ds. ryzyka i rachunkowości oraz do przyznania im szerokich uprawnień kontrolnych. Ustawa nakłada również na członków Rady Nadzorczej obowiązek posiadania kwalifikacji niezbędnych do oceny i kontroli operacji banku oszczędnościowego. Zarząd ponosi wyłączną i całkowitą odpowiedzialność za zarządzanie Bankiem i nie jest związany poleceniami Rady Nadzorczej ani akcjonariuszy.

(41) Oprócz wcześniej wdrożonych ulepszeń w strukturze ładu korporacyjnego Sparkasse KölnBonn jeszcze bardziej wzmocni zarządzanie poprzez zwiększenie liczby niezależnych (¹⁶) członków Rady Nadzorczej z dwóch (w chwili obecnej) do czterech z 18. Liczba członków komitetu ds. rachunkowości zostanie zmniejszona z dziewięciu do siedmiu zaś komitetu ds. ryzyka odpowiednio z dziewięciu do sześciu, począwszy od 1 stycznia 2011 r. Komitety udziałowy i ds. strategii zostaną rozwiązane odpowiednio do końca 2011 r. i do końca 2010 r. Ten pierwszy naturalnie straci na znaczeniu w chwili zbycia przez Sparkasse KölnBonn większej części swoich spółek zależnych. Obowiązki ostatniego sprawować będzie Zarząd. Ostatecznie procesy podejmowania decyzji odnośnie do przejęcia spółek zostaną zmienione i zakładać będą jednomyślne podejmowanie decyzji przez Zarząd, przy czym inwestycje, które przekroczą [2–5] mln EUR, będą musiały uzyskać pozytywną ocenę niezależnego eksperta w drodze badania due diligence lub wyceny biznesowej.

(¹⁴) Sparkassengesetz Nordrhein-Westfalen, <http://www.wlsgv.de/download/spkg28112008.pdf>, obecna wersja obowiązuje od dnia 29 listopada 2008 r.

(¹⁵) Z dziewięciu członków w 2005 r. do pięciu w 2010 r. w przypadku Zarządu oraz z 27 do 18 w przypadku Rady Nadzorczej.

(¹⁶) W tym kontekście „niezależny” oznacza, że członek Rady Nadzorczej nie należy do rady miasta, które go powołało.

4.5. Instrumenty hybrydowe

- (42) Sparkasse KölnBonn posiada kapitał hybrydowy u inwestorów niezależnych (prywatne świadectwa udziałowe) w kwocie 224 mln EUR. Zgodnie z informacją podaną przez Niemcy, *Genussrechte* i prywatne świadectwa udziałowe mają równą rangę. Cichy udział podporządkowany jest obu świadectwom. Jak wykazano w tabeli 3 poniżej, nie dokonano żadnych płatności kuponowych z instrumentów hybrydowych. W latach 2008 i 2009 *Genussrechte* uczestniczył w stratach w wysokości 57,4 mln EUR. Cichy udział i świadectwa prywatne uczestniczyły w stratach w 2009 r. Począwszy od 2010 r. instrumenty hybrydowe zostaną uzupełnione, zaś od 2011 r. unieważnione skumulowane płatności kuponowe zostaną przywrócone do 2012 r. W 2013 r. wszystkie instrumenty hybrydowe zostaną uzupełnione, wszystkie unieważnione płatności kuponowe zostaną przywrócone, zaś od każdego instrumentu wypłacony zostanie pełen kupon. Ze względu na to, że płatności kuponowe są uruchamiane w przypadku wykazania pozytywnego wyniku w rachunku zysków i strat lub bilansie, Bank nie ma możliwości zawieszenia płatności kuponowych w sytuacji, gdy prowadzone operacje przynoszą zyski oraz gdy uzupełniono ubytek kapitału.

Tabela 3

Podział zysku Sparkasse KölnBonn w latach 2009–2014 (scenariusz podstawowy)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zysk przed opodatkowaniem			- 98,8	[5-10]	[80-100]	[125-150]	[150-175]	[20-225]
Podział zysku wg instrumentów kapitałowych								
Świadectwa udziałowe Państwa	Absorpcja strat	40,6	16,8	0	0	0	0	0
	Uzupełnienie kwoty głównej	0	0	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	Kupon	0	0	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Prywatne świadectwa udziałowe	Absorpcja strat	0	12,5	0	0	0	0	0
	Uzupełnienie kwoty głównej	0	0	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	Kupon	0	0	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Cichy udział	Absorpcja strat	0	19,5	0	0	0	0	0
	Uzupełnienie kwoty głównej	0	0	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	Kupon	0	0	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

- (43) Niemcy zobowiązały się, że Bank nie dokona żadnych płatności kuponowych od kapitału hybrydowego posiadanego przez inwestorów prywatnych, z wyjątkiem tych, które jest zobowiązany wypłacić zgodnie z umową (zob. załącznik I, pkt 7).

4.6. WestLB

- (44) Kolejnym źródłem trudności Sparkasse KölnBonn był jego udział w WestLB. W przeszłości Sparkasse KölnBonn zanotował straty w wysokości [...] mln EUR, ponieważ jako członek regionalnego związku banków oszczędnościowych Bank wniósł wkład do funduszu rezerwowego ustanowionego przez związek banków oszczędnościowych jako siatkę bezpieczeństwa dla jego członków oraz banków regionalnych, tzw. landesbanków. W ramach pomocy dla WestLB w 2008 r. konieczna była interwencja funduszu. Ekspozycja na pozostałe ryzyko związana jest z pośrednimi udziałami Sparkasse KölnBonn w WestLB oraz pozostałą pośrednią

odpowiedzialnością za likwidujący złe aktywa bank WestLB poprzez RSGV.

- (45) Mimo iż Sparkasse KölnBonn nie inwestował bezpośrednio w WestLB, jest w niego zaangażowany poprzez pakiet udziałowy posiadany przez RSGV, w którym Sparkasse KölnBonn posiada bezpośredni pakiet udziałowy w wysokości ok. 19 %. Według informacji przekazanych przez Niemcy ryzyko, że utrata wartości księgowej RSGV odnośnie do WestLB będzie miała wpływ na Sparkasse KölnBonn, jest bardzo ograniczone. Po pierwsze, WestLB została ostatnio wyceniona przez niezależny podmiot i jej wartość księgowa w księgach RSGV została odpowiednio zmniejszona na dzień 31 grudnia 2009 r. z kwoty kosztów historycznych w wysokości [...] mld EUR do [...] mln EUR na dzień 31 grudnia 2009 r. Dlatego też pośredni pakiet udziałowy Sparkasse KölnBonn w WestLB wynosi obecnie około [...] mln EUR. Co więcej, Sparkasse KölnBonn zaangażowany jest w WestLB jedynie poprzez udziały w RSGV, jedynie wewnętrzna wartość tego ostatniego ma znaczenie dla

Sparkasse KölnBonn. Na to ma wpływ nie tylko wartość WestLB, ale również inne spółki zależne i inwestycje należące do RSGV. Wycena innych spółek zależnych RSGV, przeprowadzona pod koniec 2009 r., ujawniła znaczące rezerwy ukryte, które wystarczyłyby nawet w najgorszym scenariuszu na pokrycie odpisu na WestLB w pełnej wysokości.

- (46) Zobowiązanie Sparkasse KölnBonn do wniesienia wkładu [na ...], utworzony w celu pokrycia potencjalnych strat ostatnio utworzonego złego banku WestLB wynosi [...] mln EUR w ciągu 25 lat. Jednakże zobowiązanie to nie będzie miało wpływu na zdolność Banku do wywiązywania się z wymogów regulacyjnych w przyszłości, ponieważ wkłady [...] mają zostać wniesione wyłącznie z przyszłych zysków.

4.7. Częściowe wczesne wyjście

- (47) Niemcy podjęły zobowiązanie, że Sparkasse KölnBonn spłaci część otrzymanego kapitału wcześniej niż to określono w warunkach instrumentów (zob. załącznik I, pkt 27). Spłata nastąpi z początkiem 2011 r. i obejmować będzie dwa etapy.
- (48) Pierwszy etap składa się ze sprzedaży transzy 150 mln EUR [...] na rzecz związku celowego. Transakcja ta, a w szczególności poziom ceny zakupu, pozostawi Förderungsgesellschaft w pozycji nie lepszej niż gdyby zachował instrument⁽¹⁷⁾. Związek celowy dokona następnie konwersji *Genussrechte*, które obecnie uznane są za kapitał warstwy 2, na instrumenty kapitałowe warstwy 1. W szczególności nowy instrument byłby podporządko-

⁽¹⁷⁾ Niemcy proponują rozwiązanie z tzw. „klauzulą poprawy”, która obowiązywałaby w tym samym okresie co kumulatywna cecha instrumentu pierwotnego. W ten sposób Förderungsgesellschaft otrzymałaby najpierw płatność od Zweckverband na podstawie wartości księgowej instrumentu (wartość nominalna minus zaabsorbowane, nieuzupełnione straty). Następnie zgodnie z „klauzulą poprawy”, Förderungsgesellschaft otrzymałaby od Zweckverband przepływy pieniężne podobne do tych, które otrzymałaby, gdyby zachował instrument, związanych z okresem do momentu sprzedaży instrumentu. Sparkasse KölnBonn odnosi się do podobnych przepływów pieniężnych, ponieważ zawieszono płatności kuponowe związane z okresem, w ciągu którego Förderungsgesellschaft utrzymywała instrument, zostałyby wypłacone na rzecz Förderungsgesellschaft jedynie z dyskontem do maksymalnie 25 %. Niemcy uważają, że taka redukcja stanowi odpowiedni instrument rekompensaty dla Zweckverband za przejęcie ryzyka stopy procentowej i ryzyka finansowania i odpowiada korzyści, jaką odnosi Förderungsgesellschaft, otrzymując swój kapitał wcześniej, niż to wynikało z umowy. Przykładowo, jeśli Förderungsgesellschaft sprzeda instrument o wartości nominalnej 150 mln EUR, uszczuplony o 25 mln EUR strat, na rzecz Zweckverband w 2011 r., na początku otrzymałaby zapłatę w wys. 125 mln EUR. Jeśli w 2012 r. Sparkasse KölnBonn wygeneruje zyski, które spowodowałyby konieczność wywiązania się z obowiązku uzupełnienia kapitału instrumentu (jeśli Förderungsgesellschaft zachował instrument), odpowiadającą mu kwota zostanie wypłacona Förderungsgesellschaft przez Zweckverband. Jeżeli zyski za rok 2012 wystarczyłyby na wypłatę kuponów zawieszonych w latach 2009–2011, podobna kwota zostałaby wypłacona na rzecz Förderungsgesellschaft przez Zweckverband.

wany, nie podlegałyby wykupowi przez co najmniej 30 lat oraz cechowałyby się niekumulatywnymi płatnościami kuponowymi. Etap ten będzie skutkował poprawą wskaźnika kapitału warstwy 1 Sparkasse KölnBonn o [0,8–1,0] %.

- (49) Wzrost wskaźnika kapitału warstwy 1 pozwala na przejście do drugiego etapu, którym jest wykup przez Sparkasse KölnBonn pozostajej transzy *Genussrechte* utrzymanej przez Förderungsgesellschaft w 2011 r. o wartości nominalnej 150 mln EUR. W sumie oba etapy skutkować będą zmniejszeniem wskaźnika kapitału warstwy 2 o [0,5–1,0] %. Ponadto RSGV lub inny członek sektora banków oszczędnościowych zakupi po cenie rynkowej udziały Sparkasse KölnBonn w dwóch związanych z bankiem oszczędnościowym [...] ⁽¹⁸⁾ i [...]. Sprzedaż udziałów pośrednich w tych dwóch podmiotach skutkowałaby dalszym spadkiem w wysokości [0,2–0,5] % sumy aktywów Banku. Sprzedaż tych dwóch podmiotów jest ściśle wspomniana ze splatą drugiej transzy *Genussrechte*, gdyż RSGV dokona zakupu tych dwóch podmiotów za pomocą środków uzyskanych z wpływów ze sprzedaży *Genussrechte*.

5. PODSTAWY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA W SPRAWIE ŚRODKA REKAPITALIZACJI

- (50) Komisja przypomina, że w tym przypadku dnia 4 listopada 2009 r. wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w sprawie środka rekaptalizacji, dotyczące jego zgodności z rynkiem wewnętrznym, na mocy art. 107 ust. 3 TFUE ⁽¹⁹⁾ jako pomocy restrukturyzacyjnej.
- (51) Ponadto Komisja wyraziła wątpliwości, czy w jakikolwiek sposób zapewniono adekwatny podział obciążeń oraz czy stopień zakłócenia konkurencji był ograniczony zgodnie z wymogami dotyczącymi pomocy państwa (ust. 50 decyzji o wszczęciu postępowania).
- (52) Ostatecznie, biorąc pod uwagę niepewność, czy problemy Sparkasse KölnBonn były spowodowane decyzjami inwestycyjnymi podjętymi na długo przed kryzysem, czy też raczej wynikały z samego kryzysu, Komisja nie stwierdziła, czy środki rekaptalizacji weszłyby w zakres opisany w art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE bądź art. 107 ust. 3, lit. c) TFUE. Komisja postanowiła wszcząć postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia stanu faktycznego i odpowiedniej podstawy prawnej do zastosowania oraz w celu zajęcia stanowiska w późniejszym etapie procesu.

⁽¹⁸⁾ Sparkasse KölnBonn zobowiązany jest do sprzedaży swojego udziału RSGV lub innym członkom sektora banków oszczędnościowych z uwagi na zobowiązania umowne dotyczące jego pośrednich udziałów w tych podmiotach.

⁽¹⁹⁾ Z dniem 1 grudnia 2009 r., w miejsce art. 87 oraz 88 Traktatu WE stosuje się odpowiednio art. 107 i 108, TFUE. Te dwie pary przepisów są zasadniczo identyczne. Dla celów niniejszej decyzji odniesienia do art. 107 i 108 należy, odpowiednio, rozumieć jako odniesienia do art. 87 i 88 Traktatu WE.

6. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (53) Komisja odnotowuje, że nie wpłynęły żadne uwagi od zainteresowanych stron trzecich odnośnie do decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie środka rekapitalizacji.

7. UWAGI NIEMIEC

- (54) Niemcy wskazały, że dokonały przeglądu decyzji Komisji z dnia 4 listopada 2009 r., w której Komisja zdecydowała o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 TFUE. Poinformowały Komisję, iż podtrzymują opinię, że środki rekapitalizacji otrzymane przez Sparkasse KölnBonn w formie cichego udziału i świadectw udziałowych pod koniec 2008 r. i na początku 2009 r. nie stanowiły pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Niemcy uznały środki za zgodne z zasadą inwestora w gospodarce rynkowej, zgodnie z rozumowaniem przedstawionym przed wydaniem decyzji o wszczęciu postępowania (zob. ust. 24–28 decyzji o wszczęciu postępowania).
- (55) Niemcy nie zgodziły się z oceną Komisji, iż w czasie kiedy zastosowano środki rekapitalizacji, tj. na przełomie końca 2008 r. i początku 2009 r., nastąpiło zupełne wyschnięcie rynku instrumentów hybrydowych⁽²⁰⁾. W szczególności Niemcy nie zgodziły się z wnioskiem Komisji, według którego żaden inwestor lub właściciel działający zgodnie z zasadami gospodarki rynkowej zaangażowałby się w tego typu inwestycję w rzeczonym okresie, nawet po wyższej cenie (zob. ust. 38 decyzji o wszczęciu postępowania). Argumentowały, że rozwój sytuacji rynkowej nie miał wpływu na Sparkasse KölnBonn, który był w stanie wyemitować podporządkowane papiery dłużne w ostatnich czterech miesiącach 2008 r. (na łączną kwotę [10–15] mln EUR) i w pierwszym kwartale 2009 r. (na łączną kwotę [35–40] mln EUR) w transzach w wysokości do kilkuset tysięcy euro.
- (56) Wreszcie Niemcy zaprzeczyły, by w rekapitalizację Sparkasse KölnBonn przez Förderungsgesellschaft zaangażowane były zasoby państwowe.
- (57) Jednakże Niemcy wyraziły pewność, że jeśli Komisja miałaby potwierdzić swoją wstępną ocenę uznającą rekapitalizację Sparkasse KölnBonn za pomoc państwa, środki te byłyby zgodne z rynkiem wewnętrznym zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.
- (58) Niemcy argumentowały, że plan restrukturyzacji spełniał wszystkie warunki wymienione w komunikacie Komisji z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa⁽²¹⁾ („komunikat o restrukturyzacji”).

- (59) Zdaniem Niemiec plan restrukturyzacji zapewnia przywrócenie rentowności Sparkasse KölnBonn w długim okresie, Sparkasse KölnBonn wnosi wystarczający wkład własny do kosztów restrukturyzacji, zaś zakłócenia konkurencji są ograniczone znaczącymi środkami o charakterze strukturalnym i behawioralnym.
- (60) Zobowiązania podjęte przez Niemcy zostały wymienione w załącznikach od I do III i stanowią integralną część niniejszej decyzji. W celu zapewnienia wykonania zobowiązań powołany zostanie powiernik monitorujący. Procedura powołania i zadania powiernika monitorującego wymienione są w załączniku II. Ponadto Niemcy zobowiązały się do przestrzegania limitu czasowego na zbycie udziałów (zob. załącznik I, pkt 10 i 13). Jeśli limit czasowy, będący przedmiotem zobowiązania, zostanie przekroczony, powołany zostanie powiernik ds. wydzielenia, który będzie wykonywał swoje obowiązki zgodnie z warunkami określonymi w załączniku III.

8. OCENA

8.1. Istnienie pomocy i jej kwota

- (61) Komisja musi ocenić, czy środki, o których mowa, stanowią pomoc państwa. Artykuł 107 ust. 1 TFUE stanowi, że wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (62) W decyzji o wszczęciu postępowania (sekcja 5.1) Komisja doszła do wstępnego wniosku, że środki rekapitalizacji Sparkasse KölnBonn stanowiły pomoc państwa. Komisja nie może zgodzić się z rozumowaniem Niemiec, że środki te nie stanowiły pomocy z uwagi na to, iż warunki obu instrumentów były zgodne z warunkami, które zaakceptowałby inwestor działający w gospodarce rynkowej. Nawet jeśli stopa zwrotu z obu instrumentów była zgodna z odsetkami wypłacanymi od podobnych instrumentów do początku 2008 r., była ona w przypadku Sparkasse KölnBonn zbyt niska, biorąc pod uwagę ryzyko wynikające z braku rentowności Banku. W czasie rekapitalizacji nastąpiło całkowite wysuszenie rynku dla instrumentów hybrydowych. Dlatego też w kontekście tego przypadku, a w szczególności sytuacji rynkowej, Komisja nie mogła przyjąć argumentu, że inwestor działający w warunkach gospodarki rynkowej dokonałby inwestycji w tym czasie, nie wspominając o inwestowaniu na warunkach równoważnych.
- (63) Dochodzenie nie ujawniło żadnej informacji, która zmieniłaby tę ocenę. Emisja podporządkowanych dłużnych papierów wartościowych przez Sparkasse KölnBonn pod koniec 2008 r. i w pierwszym kwartale 2009 r. nie dostarcza wiarygodnych dowodów na to, że rynki dla instrumentów hybrydowych były aktywne, z uwagi na bardzo ograniczoną kwotę zaangażowanych pojedynczych transz. Transze instrumentów hybrydowych o wartości kilkuset tysięcy euro przedstawiają poziom

⁽²⁰⁾ Z wyjątkiem emisji w ramach grupy lub w przypadku gdy zakupu instrumentów dokonywało państwo.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9.

ryzyka znacznie różniący się od instrumentu o wartości nominalnej 150 mln EUR i z tej przyczyny są łatwiejsze do zabsorbowania przez rynki prywatne. Dlatego też Komisja podtrzymuje swoje stanowisko, że inwestor działający zgodnie z zasadami gospodarki rynkowej nie zainwestowałby w tamtym czasie w emisję instrumentów hybrydowych o rozmiarze i charakterze porównywalnym do środków rekapitalizacji Sparkasse KölnBonn.

- (64) Jeśli chodzi o charakter zasobów użytych do rekapitalizacji Sparkasse KölnBonn przez Förderungsgesellschaft, Komisja przypomina, iż już ustaliła w swojej praktyce, że środki przekazane przez RSGV są zasobami bezpośrednio lub pośrednio kontrolowanymi przez organy publiczne⁽²²⁾. Komisja uważa, iż dotyczy to również Förderungsgesellschaft, która jest spółką zależną, w pełni należącą do RSGV. Dlatego też zasoby te są zasobami państwowymi w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (65) W świetle powyższego Komisja potwierdza wstępny wniosek przedstawiony w decyzji o wszczęciu postępowania, że środki rekapitalizacji na rzecz Sparkasse KölnBonn stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (66) Ponadto Komisja odnotowuje, że środki pomocy zostały przekształcone na pomoc restrukturyzacyjną, która w dalszym ciągu stanowi korzyść dla Banku. Środki te pozwoliły Bankowi na uzyskanie finansowania w sytuacji, gdy nie był w stanie pozyskać kapitału na rynku, szczególnie w dobie kryzysu finansowego i gospodarczego. Stanowi to korzyść ekonomiczną dla Banku, wzmacnia jego pozycję w porównaniu z konkurentami w Niemczech i innych państwach członkowskich, którzy nie korzystają z tego samego wsparcia. Dlatego też środki te należy uznać za środki mogące zakłócić konkurencję i wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (67) Element pomocy w zastrzykach kapitału wynosi 650 mln EUR i stanowi 3,3 % aktywów Banku ważonych ryzykiem (koniec 2008 r.).

8.2. Zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym

8.2.1. Podstawa prawna dla oceny zgodności

- (68) W decyzji o wszczęciu postępowania z dnia 4 listopada 2009 r. Komisja nie stwierdziła, jaka będzie odpowiednia

⁽²²⁾ Zob. pkt 29 decyzji Komisji z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie NN 25/08, Zabezpieczenie przed ryzykiem WestLB, decyzja Komisji z dnia 1 października 2008 r. w sprawie C 43/08 Zabezpieczenie przed ryzykiem WestLB (Dz.U. C 322 z 17.12.2008, s. 16), decyzja Komisji z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie C 43/08, Zabezpieczenie przed ryzykiem WestLB. W kontekście obecnej sprawy sądowej dotyczącej zabezpieczenia przed ryzykiem WestLB, Niemcy nie wniosły zastrzeżeń do oceny Komisji dotyczącej wsparcia udzielonego przez związek banków oszczędnościowych RSGV i WLSGV na rzecz WestLB jako wsparcia opartego o zasoby państwowe w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

podstawa prawna dla analizy środków rekapitalizacji. Na podstawie dostępnych wówczas informacji decyzje o inwestycjach w regionalnych projektach rozwojowych, podjęte na długo przed kryzysem finansowym, wydawały się głównym źródłem problemów Sparkasse KölnBonn. Ponieważ wydawało się, że kryzys pogłębił dotychczasowe problemy Banku, nie wykluczono konieczności zastosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Z drugiej strony data implementacji środków rekapitalizacji w punkcie szczytowym kryzysu finansowego oraz praktyka Komisji w obszarze bankowości w dobie kryzysu finansowego w podobnych przypadkach skłoniła do zastosowania art. 107 ust. 3 lit. b).

- (69) Co więcej, nawet jeśli poprzednie decyzje nawiązywały do wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz wspomagania i restrukturyzacji przedsiębiorstw przeżywających trudności⁽²³⁾ („wytyczne restrukturyzacyjne”), Komisja wyjaśniła w pkt 49 komunikatu o restrukturyzacji, że wszelka pomoc notyfikowana do Komisji przed dniem 31 grudnia 2010 r. będzie oceniana jako pomoc restrukturyzacyjna na rzecz banków zgodnie z komunikatem o restrukturyzacji zamiast wytycznych restrukturyzacyjnych.
- (70) Z uwagi na utrzymującą się wrażliwość sektora bankowego w Niemczech Komisja stwierdza, że ewentualne rozwiązanie jednego z największych banków oszczędnościowych w Niemczech z powodu [...] miałyby konsekwencje systemowe, zagrażając tym samym finansowej stabilności Niemiec.
- (71) W związku z tym art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE stanowi odpowiednią podstawę prawną dla dokonania oceny, czy pomoc otrzymana przez Sparkasse KölnBonn jest zgodna z rynkiem wewnętrznym jako pomoc restrukturyzacyjna, mająca na celu zachowanie stabilności finansowej.

8.2.2. Zgodność pomocy restrukturyzacyjnej z rynkiem wewnętrznym

- (72) Zgodnie z komunikatem o restrukturyzacji, po pierwsze, plan restrukturyzacji powinien wykazać, że proces restrukturyzacji, który przechodzi beneficjent pomocy państwa jest odpowiedni dla przywrócenia długoterminowej rentowności. Po drugie, kwota pomocy musi być ograniczona do niezbędnego minimum i zarówno beneficjent, jak i posiadacze kapitału powinni wnieść wkład do restrukturyzacji w takim stopniu, w jakim to będzie możliwe przy użyciu ich zasobów własnych. Po trzecie, należy przedsięwziąć środki w celu ograniczenia stopnia zakłócenia konkurencji spowodowanego sztucznym wsparciem władzy rynkowej beneficjenta oraz w celu zapewnienia konkurencyjności sektora bankowego. Wreszcie należy odnieść się do kwestii związanych z monitorowaniem i kwestii proceduralnych.

⁽²³⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2. Odniesienie zostało wyraźnie zawarte w pkt 42 komunikatu Komisji w sprawie zastosowania zasad pomocy państwa do środków podjętych w odniesieniu do instytucji finansowych w kontekście obecnego, globalnego kryzysu finansowego (dokument zwany dalej „komunikatem bankowym”).

- (i) Przywrócenie długoterminowej rentowności
- (73) Zgodnie z pkt 9 i 11 komunikatu o restrukturyzacji Niemcy przedłożyły szeroko zakrojony i szczegółowy plan restrukturyzacji, który zawiera pełne informacje na temat modelu biznesowego. Plan identyfikuje również przyczyny trudności, z którymi boryka się Bank.
- (74) Jeśli chodzi o model biznesowy, Sparkasse KölnBonn zamierza ponownie skoncentrować się na tradycyjnych obszarach działalności gospodarczej regionalnego banku oszczędnościowego. Bank będzie dostarczał pełny zakres bankowych produktów detalicznych do podstawowych segmentów klienta w regionie Kolonia-Bonn: segmentu detalicznego, MŚP, jak również do mniejszych klientów korporacyjnych i klientów instytucjonalnych zlokalizowanych w regionie. W rezultacie Sparkasse KölnBonn koncentrować się będzie na działalności statutowej, uzyskując korzyści z podstawowych obszarów właściwości i jednocześnie wycofując się z tych obszarów, które były źródłem jego trudności finansowych. W szczególności Sparkasse KölnBonn zaprzestaje zawierania transakcji z użyciem środków własnych (ang. *proprietary trading*), wyzbywa się wszelkich niepodstawowych spółek zależnych oraz inwestycji w portfele SAA i ABS. Komisja uważa, że nowy model biznesowy jest rentowny i zrównoważony w długim okresie.
- (75) Trudności Sparkasse KölnBonn związane były głównie z trzema rodzajami działalności: (i) regionalnymi projektami rozwojowymi; (ii) inwestycjami w portfele ABS i SAA; oraz (iii) inwestycjami Banku w WestLB.
- (76) Już w 2008 r. Sparkasse KölnBonn zainicjował sprzedaż lub likwidację niepodstawowych spółek zależnych związanych z rozwojem regionalnym. Całkowite zaprzestanie ww. działalności stanowi niezbędny i odpowiedni środek pozwalający na usunięcie powodów do niepokoju, jakie miała Komisja, gdyż sprzedaż udziałów ustanawia ostateczny limit wszelkich strat w przyszłości lub ekspozycji na ryzyko wynikające z działań spółek zależnych. Dodatkowo środek uwalnia kapitał, jak i zdolności zarządcze, które mogą być ponownie wykorzystane w podstawowej działalności Banku. Co więcej, sprzedaż udziałów zmniejszy również sumę bilansową Banku o około [180–230] mln EUR ([0–2] %) ⁽²⁴⁾.
- (77) Z uwagi na to, że działalność spółek zależnych przeznaczonych do sprzedaży Miastu Kolonia obejmuje głównie budowę nieruchomości oraz świadczenie usług związanych z nieruchomościami, Komisja nie uważa, aby zastosowanie komunikatu w sprawie w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości we wspólnotowym sektorze bankowym ⁽²⁵⁾ („komunikat dotyczący aktywów o obniżonej wartości”) było konieczne i odpowiednie w tym przypadku. Wartość księgową tych spółek zależnych została w znaczącym stopniu objęta odpisem aktualnym w poprzednich latach w celu doprowadzenia ich do zgodności z ich wartością rynkową. W związku z tym nie oczekuje się dalszych znaczących strat dla Banku wynikających ze sprzedaży spółek zależnych. Ponadto zobowiązanie Niemiec, że Bank dokona sprzedaży po cenie rynkowej, która zostanie ustalona przez niezależnego eksperta, stanowi zapewnienie, że w transakcje nie jest zaangażowana żadna dodatkowa pomoc państwa.
- (78) Kolejnym źródłem problemów Banku były portfele ABS i SAA. Inwestycje zostały znacząco ograniczone. Sparkasse KölnBonn całkowicie wycofa się z tych portfeli do końca 2014 r. Ponieważ inwestycje te pozostają poza zakresem nowego modelu biznesowego Banku, wycofanie się z tych portfeli jest niezbędnym krokiem we wdrażaniu strategii Sparkasse KölnBonn. Bieżące wartości pozostałych aktywów w portfelach ABS i SAA są, ogólnie rzecz biorąc, zgodne z ich wartością rynkową. Dlatego też ekspozycja na pozostałe ryzyko wynikające z tych portfeli jest ograniczona i nie ma wpływu na rentowność Banku.
- (79) Wreszcie wielkość pozostałego zaangażowania Banku w WestLB, które w przeszłości przyniosło straty dla Sparkasse KölnBonn w wysokości [...] mln EUR, jest ograniczona i zrekompensowana rezerwą w portfelu inwestycyjnych RSGV. Co więcej, wkład Banku [do ...] ma zostać dokonany jedynie z przyszłych zysków netto. W związku z tym obowiązek wniesienia wkładu [do...] przez Sparkasse KölnBonn nie podważa długoterminowej rentowności Sparkasse KölnBonn. Dodatkowo Komisja pozytywnie ocenia fakt, że wkłady Banku mogą mieć miejsce jedynie w przypadku gdy osiągnięto zwrot z kapitału państwa zgodny z warunkami rekaptalizacji.
- (80) Komisja odnotowuje, że Bank zajął się już problemem słabości ładu korporacyjnego oraz że będzie się nim zajmował w przyszłości. Zmiana w strukturze udziałowców i głosowanie większością kwalifikowaną wprowadzoną w świetle połączenia Stadtsparkasse Köln ze Sparkasse Bonn w 2005 r. pozwala uzyskać zapewnienie, że interesy polityczne właścicieli nie będą przeważały nad interesami gospodarczymi Banku. Co więcej, zmiany w strukturze i rozmiarze organów Sparkasse KölnBonn, jak i zmiany w procesie decyzyjnym prowadzą do wzmocnienia odpowiedzialności najwyższego kierownictwa. Mniej dzielonych obowiązków, jak również większy udział personelu, który nie kieruje się czynnikami politycznymi oraz który składa się z [zewnątrznych ...] ekspertów w organach Banku, zwiększy przejrzystość i wydajność procesu podejmowania decyzji. Wraz ze zmianą w strukturze udziałowców, środki te nakierowane będą na źródło trudności Sparkasse KölnBonn, gdyż minimalizują ryzyko, że Sparkasse KölnBonn zaangażuje się w projekty stymulowane czynnikami politycznymi, sprzecznymi z interesem ekonomicznym Banku. Co więcej, niezależność kierownictwa Banku wydaje się być w wystarczającym stopniu zagwarantowana obecnymi przepisami prawa. Dowody przedstawione przez Sparkasse KölnBonn na to, że od 2004 r. Bank nie angażował się w nowe projekty, stymulowane czynnikami politycznymi, wskazują na skuteczność wdrożonych środków. Ogólnie rzecz biorąc, nowy

⁽²⁴⁾ Zmniejszenie sumy bilansowej w wyniku sprzedaży udziałów odzwierciedla jedynie wartość księgową podmiotów.

⁽²⁵⁾ Dz.U. C 72 z 26.3.2009, s. 1.

kodeksu ładu korporacyjnego jest zgodny z wynikami osiągniętymi w porównywalnych sprawach⁽²⁶⁾. W związku z tym wdrożone zmiany w łaździe korporacyjnym, do których zobowiązany był Sparkasse KölnBonn, mogą zostać uznane za adekwatne i wystarczające do przyczynienia się do przywrócenia długoterminowej rentowności Banku.

- (81) Komisja uważa, że plan restrukturyzacji Sparkasse KölnBonn spełnia wymogi przewidziane w pkt 9 i 12–15 komunikatu o restrukturyzacji, w szczególności konieczność wykazania w planie restrukturyzacji, w jaki sposób Bank przywróci długoterminową rentowność bez pomocy państw w możliwie jak najbliźszym terminie. W szczególności Bank powinien być zdolny do wygenerowania odpowiedniej stopy zwrotu z kapitału własnego, pokrywając jednocześnie wszystkie koszty zwykłej działalności zgodnie z odpowiednimi wymogami regulacyjnymi.
- (82) Po pierwsze, Sparkasse KölnBonn przedstawił prognozy finansowe na okres 2008–2014, podając informacje na temat przychodów, kosztów, utraty wartości, zysków oraz pozycji kapitałowej Banku. Komisja uznaje, że prognozy w scenariuszu podstawowym zostały przedstawione na podstawie rozsądnych założeń makroekonomicznych. Bank spodziewa się, że w 2010 r. będzie generował zyski oraz że w okresie restrukturyzacyjnym w dalszym ciągu będzie polepszał swoje wyniki roczne. Ponadto w 2014 r. ROE osiągnie poziom [9–10] %, co wydaje się być odpowiednim poziomem stopu zwrotu dla banku detalicznego w normalnych warunkach rynkowych. Co więcej, począwszy od 2013 r. Sparkasse KölnBonn zapewni pełną realizację stopy zwrotu ze środków pomocy. Wskaźniki kapitału Banku osiągają poziom znacznie przekraczający minimalne wymogi regulacyjne, przy czym wskaźnik warstwy 1 wzrośnie z 6,1 % w 2009 r. do [8–9] % w 2014 r.
- (83) Po drugie, Sparkasse KölnBonn wykazał, że jest zdolny do przetrwania w scenariuszu warunków skrajnych. Założenia scenariusza warunków skrajnych zostały uznane za rozsądne. Jak wykazano w scenariuszu warunków skrajnych, Sparkasse KölnBonn przekroczy minimalne wymogi kapitałowe, stąd Bank może zostać uznany za spełniający wymogi ust. 13 komunikatu o restrukturyzacji. Co więcej, analiza wrażliwości wykazuje, że Bank zdolny jest do wytrzymania znaczących zmian w stopach procentowych w przyszłości.
- (84) W końcu Sparkasse KölnBonn przedstawił strategię częściowego wczesnego wyjścia. Częściowa spłata kapitału państwowego powinna być możliwa bez zmniejszenia kapitału zakładowego instytucji, gdyż prognozuje się, że wskaźnik kapitału warstwy 1 Sparkasse KölnBonn wyniesie [6–7] % w 2010 r., a następnie przekroczy ten poziom w scenariuszu podstawowym oraz pozostanie na poziomie znacznie przekraczającym minimum regulacyjne w scenariuszu warunków skrajnych w planie restrukturyzacji. Częściowe wczesne wyjście nie przewiduje zaangażowania dodatkowej pomocy ani dla Sparkasse KölnBonn, ani dla innych podmiotów, które są

częścią transakcji. Po pierwsze, z uwagi na taki sposób określenia ceny zakupu, płaconej za pierwszą transzę *Genussrechte* w wysokości 150 mln EUR, że ściśle symuluje ona przepływy pieniężne, jakie *Förderungsgesellschaft* otrzymałby, gdyby zatrzymał instrument, *Förderungsgesellschaft* nie odniesie żadnych korzyści. Po drugie, transakcja ma miejsce między dwoma podmiotami publicznymi. Ponadto ponieważ instrument mający zostać przekształcony na kapitał warstwy 1 już kwalifikuje się jako pomoc, a Sparkasse KölnBonn wypłaci to samo wynagrodzenie związkowi celowemu po konwersji, Komisja nie dostrzeże żadnej dodatkowej pomocy zaangażowanej w przekształcenie. Wreszcie wykup przez Sparkasse KölnBonn drugiej transzy w wysokości 150 mln EUR będzie ściśle symulował przepływy pieniężne *Förderungsgesellschaft*, jakie *Förderungsgesellschaft* otrzymałby, gdyby zatrzymał instrument.

- (85) W konsekwencji Komisja uważa, że plan restrukturyzacji, przedłożony przez Sparkasse KölnBonn, spełnia wymogi komunikatu o restrukturyzacji w odniesieniu do przywrócenia długoterminowej rentowności i tym samym zmniejsza wątpliwości wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania.

(ii) Wkład własny/podział obciążeń

- (86) Zgodnie z komunikatem o restrukturyzacji, w celu zapewnienia jak najniższego niezbędnego poziomu pomocy, banki i ich udziałowcy muszą wnieść wkład do restrukturyzacji w możliwie jak największym stopniu. Z tego wynika, że do sfinansowania restrukturyzacji banki wykorzystują własne zasoby, na przykład poprzez sprzedaż aktywów, podczas gdy udziałowcy absorbują straty banku tam, gdzie to możliwe. Środki, do podjęcia których zobowiązał się Sparkasse KölnBonn, stanowią zapewnienie, że wykorzystano zasoby własne oraz że inwestorzy prywatni posiadający kapitał hybrydowy Banku wnoszą wkład do restrukturyzacji.
- (87) Plan restrukturyzacji nie zawiera żadnych elementów, które sugerowałyby, że pomoc przekracza wielkość środków wymaganych do pokrycia kosztów powstałych na skutek przywrócenia rentowności. Otrzymana pomoc jest wymagana do zapewnienia, że Sparkasse KölnBonn będzie miał rozsądny bufor kapitałowy w scenariuszu podstawowym oraz że będzie zdolny do wywiązywania się z regulacyjnych wymogów kapitałowych w scenariuszu warunków skrajnych.
- (88) W odniesieniu do wkładu do kosztów restrukturyzacji dzięki zasobom wewnętrznym, wygenerowanym przez Sparkasse KölnBonn, Komisja odnotowuje, że Bank wdraża środki, mające na celu cięcie kosztów. W wyniku zastosowania środków, mających na celu cięcie kosztów, roczne koszty spadną o [25–35] mln EUR do końca okresu restrukturyzacji, co stanowi około [5–8] % całkowitych kosztów w 2009 r.
- (89) Ponadto zbycie rentownych, niepodstawowych spółek zależnych przyniesie wpływy, które będą mogły być przeznaczone na sfinansowanie kosztów restrukturyzacji.
- (90) Bank nie ma możliwości zawieszenia lub opóźnienia płatności kuponu od instrumentów kuponowych, jeśli

⁽²⁶⁾ Decyzja Komisji z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie C 17/09, Restrukturyzacja LBBW (Dz.U. L 188 z 21.7.2010, s. 1).

- w danym roku wygeneruje zysk. Jednakże posiadacze instrumentów hybrydowych również ponoszą w możliwym zakresie straty zanotowane przez Sparkasse KölnBonn, gdyż wypłaty zarówno kuponu, jak i kwoty głównej kapitału hybrydowego zostały zawieszane lub uczestniczyły w absorpcji strat Sparkasse KölnBonn. W związku z tym Komisja uważa, że zapewniono podział obciążeń w możliwie jak najwyższym stopniu na prywatnych inwestorów hybrydowych, tym samym spełniając wymogi przewidziane w komunikacie o restrukturyzacji odnośnie do wkładu inwestorów prywatnych do kosztów restrukturyzacji.
- (91) Punkt 24 komunikatu o restrukturyzacji stanowi, że odpowiednie wynagrodzenie kapitału państwowego również jest środkiem uzyskania odpowiedniego podziału obciążeń. W tym względzie Komisja uważa, że poziom wynagrodzenia ustalonego w odniesieniu do środków rekapitalizacji jest odpowiedni w stosunku do innych środków podziału obciążeń opisanych powyżej. Prognozowane zyski pozwolą Bankowi na wynagrodzenie kapitału państwowego i wypłatę zawieszonych kuponów zgodnie z warunkami rekapitalizacji począwszy od 2011 r. od *Genussrechte*, zaś od 2013 r. – od cichego udziału, po uzupełnieniu kapitału nominalnego instrumentów. Należy zauważyć, że odsetki od *Genussrechte* posiadanych przez Państwo są kumulowane przez okres [2–6] lat, zaś kapitał uszczuplony z powodu absorpcji strat zostanie uzupełniony w przypadku użycia obu instrumentów rekapitalizacji. W związku z tym zgodnie z prognozami finansowymi w scenariuszu podstawowym niewypłacone odsetki od *Genussrechte* i zmniejszona kwota główna obu instrumentów zostanie w konsekwencji odzyskana przez Państwo.
- (92) W świetle powyższego Komisja uważa, że plan restrukturyzacji przedłożony przez Niemcy stanowi wystarczający wkład własny do restrukturyzacji, tym samym zmniejszając wątpliwości wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania.
- (iii) Środki ograniczające zakłócanie konkurencji
- (93) Komunikat o restrukturyzacji wymaga, by plan restrukturyzacji zawierał propozycję środków ograniczających zakłócenia konkurencji i zapewniających konkurencyjność sektora bankowego. Co więcej, środki te powinny również odnosić się do problemu pokusy nadużycia oraz powinny stanowić zapewnienie, że pomoc państwa nie jest wykorzystywana do finansowania niekonkurencyjnego zachowania.
- (94) Pakiet środków w wystarczającym stopniu odnosi się do problemu pokusy nadużycia. Sparkasse KölnBonn zobowiązuje się do wdrożenia szeroko zakrojonej sprzedaży rentownych, niepodstawowych działalności gospodarczych. Obejmują one udziały w [...], [...], RW Holding AG, S ProFinanz Versicherungsmakler GmbH, Schufa Holding AG i Neue Leben Pensionsverwaltung AG, które są znaczącymi [...] Sparkasse KölnBonn.
- (95) Władze niemieckie przedstawiły szczegółowe ramy czasowe dla planowanego zbycia udziałów i zobowiązały się do powołania powiernika monitorującego w celu zapewnienia terminowego wywiązywania się z zobowiązań. W przypadku niewywiązania się z założonego terminu, powołany zostanie powiernik ds. wydzielenia.
- (96) Restrukturyzacja Banku obejmuje ograniczenie obecności Sparkasse KölnBonn w pewnych segmentach klienta. Środki te pozwolą konkurentom na dotarcie do części z dużych klientów korporacyjnych i instytucjonalnych Banku. Ponieważ ma to wpływ głównie na duże podmioty, które generalnie mają dostęp do rynków kapitałowych, Komisja uważa, że ryzyko negatywnego wpływu tego środka na sferę realną gospodarki jest niewielkie.
- (97) Ponadto w wyniku wdrożenia środków restrukturyzacyjnych suma aktywów Sparkasse KölnBonn przewidywaniecznie zmniejszy się o [15–20] % w ujęciu RWA ([15–20] % w ujęciu sumy aktywów), zaś przy uwzględnieniu przyszłego wzrostu – o [10–15] % (5 % w ujęciu sumy aktywów). Zmniejszenie to będzie głównie wynikało z wycofania się z inwestycji SAA i ABS, zaprzestania transakcji z użyciem środków własnych (ang. *proprietary trading*) ([6–8] % w ujęciu RWA, [6–8] % w ujęciu sumy aktywów) oraz z ograniczenia znacznego zaangażowania kredytowego i linii kredytowych dla klientów instytucjonalnych (RWA: [5–7] %, suma aktywów: [5–7] %).
- (98) Z uwagi na kwotę pomocy w obecnym przypadku (3,3 % RWA) środki te mogą zostać uznane za wystarczające i proporcjonalne pod względem redukcji rozmiaru i zakresu działalności Banku. Sparkasse KölnBonn prowadzi operacje jedynie w regionie Kolonia-Bonn, gdzie ma znaczącą ([18–23] % – [30–35] % w zależności od produktu), ale nie dominującą pozycję na rynku. Co więcej, Bank nie występuje jako lider cenowy w podstawowych segmentach swojej działalności. Z tego powodu dodatkowe środki mające na celu dalsze zmniejszanie udziału Banku w rynku na jego podstawowym rynku detalicznym nie wydają się odpowiednie w przypadku Sparkasse KölnBonn. Po pierwsze, Komisja odnotowuje, że działalność podstawowa nie była źródłem trudności Banku. Co więcej, Niemcy dostarczyły wystarczających dowodów na to, że wdrożenie takich środków byłoby trudne i nieproporcjonalnie kosztowne, tym samym wywierając negatywny wpływ na podstawową zdolność do uzyskiwania dochodu przez Bank oraz stanowiłaby zagrożenie dla długoterminowej rentowności Sparkasse KölnBonn. Ponadto takie środki miałyby niekorzystny wpływ na podstawowe segmenty działalności Sparkasse KölnBonn, MŚP i klientów prywatnych, którzy jednak nie stanowili źródła trudności Banku. Wreszcie biorąc pod uwagę ograniczone alternatywne środki finansowania dla tych grup klientów i praktykę Komisji w podobnych sprawach, które mają na celu utrzymanie kredytowania realnej sfery gospodarki, KE stwierdza, że dalsze ograniczenia zakresu działalności Sparkasse KölnBonn miałyby wpływ na jego działalność podstawową i dlatego też przyniosłyby szkody zarówno dla Banku, jak i dla rynków obsługiwanych przez Bank.
- (99) Komisja również odnotowuje zobowiązania behawioralne podjęte przez Sparkasse KölnBonn i Niemcy. Zobowiązania te obejmują zakaz przywództwa cenowego i zakaz

reklamy wsparcia państwowego, uniemożliwiając w ten sposób wykorzystanie pomocy przez Sparkasse KölnBonn w celu sfinansowania niekonkurencyjnego zachowania na rynku. Ponadto stosownie do pkt 40 komunikatu o restrukturyzacji, zakaz przejść stanowi zapewnienie, że pomoc państwa nie będzie wykorzystywana do przejścia konkurentów.

- (100) Na podstawie powyższego Komisja stwierdza, że skala jak i charakter środków zaproponowanych przez Sparkasse KölnBonn są wystarczające i odpowiednie do przeciwdziałania zakłóceniom konkurencji. W związku z tym plan restrukturyzacji Sparkasse KölnBonn spełnia wymogi komunikatu o restrukturyzacji pod względem rentowności, podziału obciążeń i środków łagodzących zakłócenia konkurencji, tym samym zmniejszając wątpliwości wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania.

8.2.3. Monitorowanie

- (101) Zgodnie z sekcją 5 komunikatu o restrukturyzacji wymagane jest regularne składanie sprawozdań, pozwalających Komisji na sprawdzenie, czy plan restrukturyzacji jest wdrażany prawidłowo. Niemcy powołują powiernika monitorującego, który będzie składał półroczne sprawozdania z monitorowania. Pierwsze sprawozdanie ma zostać złożone w lutym 2011 r. W związku z tym Komisja uznaje, że zapewniono odpowiednie monitorowanie wdrożenia planu restrukturyzacji.

Wnioski dotyczące planu restrukturyzacji

- (102) Komisja stwierdza, że plan restrukturyzacji przedstawiony w rozdziale 4 niniejszej decyzji jest zgodny z art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.

9. WNIOSK

- (103) Komisja stwierdza, że środki restrukturyzacyjne są odpowiednie, by umożliwić przywrócenie długoterminowej

rentowności Sparkasse KölnBonn, są wystarczające pod względem podziału obciążeń oraz odpowiednie i proporcjonalne, aby zrekompensować skutki zakłóceń na rynku, wywołane przez omawiane środki pomocy. W związku z powyższym Komisja uznaje, że przedstawiony plan restrukturyzacji spełnia kryteria komunikatu o restrukturyzacji, a środki restrukturyzacyjne mogą być uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE. Środki przewidujące zastrzyk kapitału mogą więc zostać zatwierdzone zgodnie z planem restrukturyzacji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc restrukturyzacyjna udzielona Sparkasse KölnBonn przez jego udziałowców publicznych stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Pomoc jest zgodna z rynkiem wewnętrznym pod warunkiem wdrożenia planu restrukturyzacyjnego i wypełnienia zobowiązań wymienionych w załącznikach I, II i III.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Federalnej Niemiec.

Sporządzono w Brukseli dnia 29 września 2010 r.

W imieniu Komisji

Joaquín ALMUNIA

Wiceprzewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Komisja Europejska – grupa zadaniowa ds. kryzysu finansowego
DG ds. Konkurencji
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70
1000 Brussels
Belgium

Sprawa C 32/09 – Sparkasse KölnBonn

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KOMISJI EUROPEJSKIEJ

Zgodnie z art. 7 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/99 ⁽¹⁾, z późn. zm., Niemcy niniejszym przedstawiają następujące zobowiązania, dotyczące Sparkasse KölnBonn, w celu umożliwienia Komisji Europejskiej („Komisja”) dojścia do wniosku, że rekapitalizacja Sparkasse KölnBonn jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na mocy decyzji na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Zobowiązania nabierają mocy w dniu przyjęcia decyzji.

Niniejszy tekst należy interpretować w świetle ogólnych ram prawnych UE oraz w odniesieniu do rozporządzenia (WE) nr 659/99, przy jednoczesnym uwzględnieniu decyzji, do której dołączono zobowiązania.

⁽¹⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

ZAŁĄCZNIK I

Sekcja A – Zobowiązania

1. **Ład korporacyjny:** Rząd Federalny wraz ze Sparkasse KölnBonn zobowiązują się, że Sparkasse KölnBonn dokona następujących zmian w swoim ładzie korporacyjnym:
 - a) Liczbę zewnętrznych członków Rady Nadzorczych należy zwiększyć z obecnych dwóch członków do czterech z dniem 1 stycznia 2011 r. Całkowitą liczbę członków Rady Nadzorczej należy ograniczyć do osiemnastu.
 - b) Rada Nadzorcza Sparkasse KölnBonn powoła w przyszłości wyłącznie następujące komitety i ograniczy ich skład do określonej liczby nie później niż do 1 stycznia 2011 r. włącznie.
 - Komitet ds. rachunkowości (siedmiu członków)
 - Komitet ds. ryzyka (sześciu członków)
 - Komitet główny (trzech członków)
 - c) Komitet ds. strategii oraz komitet ds. inwestycji zostaną rozwiązane odpowiednio nie później niż do dnia 31 grudnia 2010 r. i 31 grudnia 2011 r. włącznie.
 - d) Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej muszą posiadać umiejętności określone w pierwszym zdaniu §36 ust. 3 niemieckiej ustawy o bankowości.
 - e) Z dniem 1 stycznia 2011 r. Zarząd Sparkasse KölnBonn zastrzy wytyczne dla decyzji inwestycyjnych w sposób następujący: Zarząd będzie mógł podejmować decyzje jedynie w przypadku uzyskania jednomyślności oraz – w przypadku inwestycji przekraczających wartość nominalną [2–5] mln EUR – po przeprowadzeniu przez biegłego rewidenta badania due dilligence, jeśli zajdzie taka potrzeba.
2. **Transakcje z użyciem środków własnych (ang. *proprietary trading*):** Sparkasse KölnBonn zaprzestanie transakcji na swój własny rachunek. Oznacza to, że Sparkasse KölnBonn będzie mógł jedynie zawierać transakcje, które albo
 - a) są niezbędne do otrzymania, przekazania i wykonania zleceń kupna i sprzedaży, złożonych przez klientów; albo
 - b) wspierają bank oszczędnościowy w zarządzaniu płynnością lub ryzykiem.

W żadnych okolicznościach Sparkasse KölnBonn nie może otwierać pozycji na rachunku własnym, chyba że pozycje te powstaną, przykładowo, wskutek braku natychmiastowego wykonania zleceń klientów przez Sparkasse KölnBonn. Tego rodzaju pozycje oraz pozycje płynności/zarządzania ryzykiem są dozwolone jedynie w przypadku gdy nie podważają rentowności lub płynności Banku. W związku z tym Sparkasse KölnBonn ma ograniczyć ryzyko rynkowe swojego portfela handlowego do [3–5] mln EUR (wartość zagrożona na poziomie ufności 99 %).
3. **Kredytowanie gospodarki:** W ramach swojej działalności kredytowej i inwestycyjnej, prowadzonej w normalnych warunkach rynkowych, zgodnie z wymogami nadzorcze w sektorze bankowym, Sparkasse KölnBonn będzie spełniał potrzeby kredytowe sektora biznesowego, w szczególności MŚP.
4. **Redukcja znacznego zaangażowania, w tym kredytów gotówkowych**

W ramach reorientacji Sparkasse KölnBonn stopniowo ograniczy znaczące zaangażowanie kredytowe w obszarze bankowości korporacyjnej w celu ograniczenia związanego z tym ryzyka. Środki te obejmują między innymi ograniczenie linii kredytowych, żądanie dodatkowego zabezpieczenia lub przeniesienie ryzyka na inne instytucje kredytowe.

Do końca 2013 r. Sparkasse KölnBonn ograniczy znaczne zaangażowanie kredytowe o [900–1 100] mln EUR, z czego [400–550] mln EUR powinno zostać osiągnięte już do końca 2010 r. Kredyty gotówkowe udzielone klientom instytucjonalnych, którzy nie są związani z regionem Kolonia-Bonn, zostaną zmniejszone o [800–900] mln EUR do końca 2013 r.
5. **Zakaz przywództwa cenowego:** Do dnia 31 grudnia 2014 r. Sparkasse KölnBonn nie może, bez uprzedniej zgody Komisji, oferować korzystniejszych cen na odpowiednich rynkach za przyjmowanie depozytów [...] oraz za długoterminowe kredyty hipoteczne [...] niż konkurent oferujący najlepsze ceny spośród pierwszych dziesięciu graczy na rynku pod względem udziału ⁽¹⁾ w odpowiednim rynku.

(1) [...]

6. Jak tylko Sparkasse KölnBonn uświadomi sobie, że jego ceny są korzystniejsze od konkurenta oferującego najlepsze ceny, natychmiast odpowiednio skoryguje swoje ceny.
7. **Zakaz wypłaty dywidendy i kuponu:** Niemcy zobowiązują się, że w odniesieniu do płatności kuponowych i opcji kupna na instrumenty kapitałowe
- a) Sparkasse KölnBonn lub którakolwiek z jego spółek nie może wykorzystywać kapitału lub rezerw Sparkasse KölnBonn do wypłaty kuponów od instrumentów kapitałowych, chyba że a) istnieje taki wymóg prawny; lub b) w przypadku gdy wypłata odpowiedniego kuponu zostanie pokryta bieżącymi zyskami Sparkasse KölnBonn. W przypadku wątpliwości co do istnienia obowiązku prawnego lub wystarczających zysków bieżących w celu realizacji niniejszego zobowiązania, Sparkasse KölnBonn przedłoży proponowaną płatność kuponową do akceptacji Komisji.
- b) Żadna spółka Sparkasse KölnBonn nie może wykonać opcji kupna w odniesieniu do tych hybrydowych instrumentów kapitałowych, jeśli skutkowałoby to zmniejszeniem całkowitego kapitału regulacyjnego Sparkasse KölnBonn.

W trakcie realizacji planu restrukturyzacji najpóźniej do dnia 31 grudnia 2014 r. Sparkasse KölnBonn dokona wypłaty kuponu z kapitału podporządkowanego i uniknie absorpcji straty przez ten kapitał wyłącznie wtedy, kiedy będzie do tego zmuszony, pod warunkiem że nie będzie to wymagało uwolnienia rezerw lub pozycji specjalnych na mocy §340 f i g Kodeksu Handlowego.

8. **Zakaz przejęć:** Po wejściu w życie decyzji Sparkasse KölnBonn nie może nabyć więcej niż 20 % akcji innych instytucji finansowych w ciągu trzech lat. Inne transakcje udziałowe, które nie są związane z pierwotną działalnością Sparkasse nakierowaną na klienta w jego modelu biznesowym, mogą być w dalszym ciągu przeprowadzane, pod warunkiem że nie zagrażają rentowności Sparkasse i zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską. Dodatkowo Sparkasse KölnBonn wycofa się z udziału w przejęciach, które nie są niezbędne dla prowadzenia podstawowej działalności gospodarczej lub które wiążą się z nadmiernym ryzykiem.
9. **Brak odniesień do wsparcia państwa w reklamie:** Sparkasse KölnBonn nie może wykorzystywać zgody Komisji Europejskiej na stosowanie środków, które Komisja Europejska uznała za stanowiące pomoc państwa, bądź innych korzyści z nich wynikających, na cele reklamowe.

Sekcja B – Przedsiębiorstwo podlegająca zbyciu

10. Sparkasse KölnBonn dokona sprzedaży następujących udziałów (zwanym łącznie przedsiębiorstwem podlegającym zbyciu), o ile nie zostały wcześniej sprzedane, nie później niż w oznaczonym terminie, po możliwie jak najlepszych cenach. To powinno pozwolić na zachowanie kluczowych, cennych elementów bieżącej działalności gospodarczej do momentu, w którym zostaną one przeznaczone do sprzedaży.

Udział

Golfclub Gut Lärchenhof GmbH

TA Triumph Adler AG

RW Holding AG

S ProFinanz Versicherungsmakler GmbH

Schufa Holding AG

Sparkassen Servicegesellschaft für Zahlungssysteme und elektronische Vertriebskanäle mbH & Co KG

[...]

Campus Grundstückentwicklungs GmbH

[...]

[...]

[...]

neue leben Pensionsverwaltung AG

[...]

[...] ⁽²⁾

[...] ⁽³⁾

Do sprzedaży nie później niż

Sprzedano w 2009 r.

Sprzedano w 2009 r.

Sprzedano w 2009 r.

Sprzedano w 2009 r.

Sprzedano w 2009 r.

Aktywa sprzedane/Likwidacja do końca 2010 r.

[...]

Aktywa sprzedane/likwidacja w 2011 r.

[...]

[...]

[...]

Koniec 2010 r.

[...]

[...]

[...]

⁽²⁾ [...].

⁽³⁾ [...].

11. W celu uniknięcia niepożądanych zakłóceń konkurencji Sparkasse KölnBonn zobowiązuje się do sprzedaży lub podjęcia starań o sprzedaż wyżej wymienionych przedsiębiorstw przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej na warunkach sprzedaży zatwierdzonych przez Komisję zgodnie z procedurą opisaną w ust. 26. Sparkasse KölnBonn zobowiązuje się do zawarcia ostatecznej, wiążącej umowy sprzedaży przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu w ciągu pierwszego okresu wydzielenia⁽⁴⁾. Jeśli Sparkasse KölnBonn nie zawrze takiej umowy do końca pierwszego okresu wydzielenia,
- termin zostanie przesunięty o kolejne [...], jeśli Sparkasse KölnBonn udowodni, że [...] Sparkasse KölnBonn zobowiązuje się do zawarcia ostatecznej, wiążącej umowy zakupu [...] w ciągu okresu wydzielenia w celu sprzedaży przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu;
 - jeśli Sparkasse KölnBonn nie zawrze takiej umowy przed końcem przedłużonego okresu wydzielenia, udzieli powiernikowi wydzielenia wyłącznego mandatu do sprzedaży przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu w ciągu okresu przeznaczonego dla powiernika wydzielenia⁽⁵⁾. Procedura powołania powiernika wydzielenia i jego obowiązki opisane są w załączniku III.
12. Zobowiązane do wydzielenia będzie uznane za wykonane, jeżeli Sparkasse KölnBonn zawrze ostateczną, wiążącą umowę zakupu do końca okresu na podstawie ust. 10 lub przedłużonego okresu na podstawie ust. 11 z nabywcą, który spełni warunki określone w ust. 25 i 26, oraz jeśli przeniesienie przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu dojdzie do skutku w terminie nie później niż sześć miesięcy po zawarciu umowy zakupu.
13. Sparkasse KölnBonn dokona sprzedaży następujących udziałów nie później niż dnia 31 marca 2011 r. na rzecz miasta Kolonia, przedsiębiorstwa związanego z miastem Kolonia lub osobą trzecią:
- [...]
 - [...]
 - [...]
 - [...]
 - [...]
 - [...]
 - [...]
 - [...]
 - [...]
 - [...]
 - [...]
 - [...]
14. Poszczególne transakcje z miastem Kolonia zostaną przeprowadzone na normalnych warunkach rynkowych. W tym celu bieżąca wartość rynkowa przedmiotu sprzedaży w momencie przeniesienia zostanie ustalona przez niezależnego eksperta. Powiernik monitorujący ma za zadanie monitorować poszczególne transakcje.
- W ramach transakcji dozwolone jest przeniesienie aktywów i działalności gospodarczej przedsiębiorstwa, zamiast danego przedsiębiorstwa, jeśli służy to realizacji zamierzonego celu biznesowego.
15. Firma audytorska sprawdzi wycenę aktywów i ogólnych danych biznesowych, uzgodnionych w umowie, w imieniu nabywcy.
16. Powiernik monitorujący zostanie poinformowany o szczegółach transakcji przed jej zawarciem.
17. W celu zachowania skutku strukturalnego zobowiązań Sparkasse KölnBonn nie może, w okresie [...] po ich wejściu w życie uzyskać bezpośredniego lub pośredniego wpływu na całość lub część przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu, chyba że Komisja wcześniej uzna, że struktura rynku zmieniła się w takim stopniu, że ochrona przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu przed takim wpływem nie jest już konieczna w celu doprowadzenia środków restrukturyzacyjnych do zgodności z rynkiem wewnętrznym.
18. W przyszłości Sparkasse KölnBonn może udzielić nie więcej niż [30–60] % finansowania spółkom zależnym podlegającym zbyciu. Wyjątek stanowią istniejące pożyczki do terminu wymagalności na podstawie umowy pożyczki.

⁽⁴⁾ Okres od wejścia w życie decyzji do dnia określonego w ust. 10.

⁽⁵⁾ [...].

19. Zyski ze sprzedaży udziałów Sparkasse KölnBonn zostaną w całości przeznaczone na sfinansowanie planu restrukturyzacji.

Sekcja C – Zobowiązania związane ze zbytem

Zachowanie rentowności, atrakcyjności i konkurencyjności przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu

20. W okresie od dnia wejścia w życie zobowiązań do momentu przeniesienia Sparkasse KölnBonn zachowa, zgodnie z dobrymi praktykami biznesowymi, rentowność ekonomiczną, atrakcyjność i konkurencyjność przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu i ograniczy w możliwie jak najwyższym stopniu wszelkie ryzyko, które może zmniejszyć jej potencjał konkurencyjny. W szczególności Sparkasse KölnBonn zobowiązuje się do
- nieprowadzenia żadnej działalności, która mogłaby mieć negatywny wpływ na wartości, zarządzaniu lub konkurencyjności przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu, bądź która mogłaby zmienić charakter i zakres jego działalności, strategii przemysłowej lub handlowej lub jego polityki inwestycyjnej;
 - udostępnienia wystarczających środków na rozwój przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu na podstawie istniejących planów biznesowych oraz ich realizacji;
 - podjęcia wszelkich uzasadnionych kroków, w tym odpowiednich programów motywacyjnych (zgodnie z praktyką branżową), aby zachęcić cały kluczowy personel do pozostania w przedsiębiorstwie podlegającym zbyciu.

Obowiązki zachowania odrębności (ang. hold-separate) Sparkasse KölnBonn wobec przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu

21. Sparkasse KölnBonn zobowiązuje się, że w okresie od dnia wejścia w życie zobowiązań do momentu przeniesienia będzie zachowywał odrębność przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu od przedsiębiorstw zachowywanych, oraz że kierownictwo spółek zależnych prowadzących przedsiębiorstwo podlegające zbyciu nie będzie zaangażowane w zarządzanie zachowywanego przedsiębiorstwa i odwrotnie.
22. Do momentu przeniesienia, Sparkasse KölnBonn będzie wspierać powiernika monitorującego w zapewnieniu, że przedsiębiorstwo podlegające zbyciu zarządzane jest jako odrębny i nadający się do sprzedaży podmiot.

Zakaz pozyskiwania pracowników

23. Sparkasse KölnBonn zobowiązuje się, z zastrzeżeniem zwyczajowych ograniczeń, że ani on, ani podmioty z nim stowarzyszone nie będą pozyskiwały kluczowego personelu przeniesionego wraz z przedsiębiorstwem podlegającym zbyciu w okresie dwunastu miesięcy po zakończeniu operacji.

Due diligence

24. W celu umożliwienia potencjalnym kupującym przeprowadzenia badania due diligence przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu, Sparkasse KölnBonn zobowiązuje się, z zastrzeżeniem zwyczajowych zapewnień o zachowaniu poufności i w zależności od etapu procesu wydzielenia, do:
- udzielenia potencjalnym nabywcom wystarczających informacji dotyczących przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu;
 - Udzielenia potencjalnym nabywcom wystarczających informacji na temat personelu oraz zapewnienie umiarkowanego dostępu do niego.

Sekcja D – Kupujący

25. W celu zapewnienia natychmiastowego przywrócenia skutecznej konkurencji,
- nabywca musi być niezależny i niezwiązany ze Sparkasse KölnBonn. Ten wymóg nie ma jednak zastosowania do sprzedaży [...], [...] i udziałów wymienionych w ust. 13 na rzecz odpowiedzialnych gmin, stowarzyszonych z nimi przedsiębiorstw oraz członków grupy finansowej Sparkassen;
 - nabywca musi mieć zasoby finansowe, doświadczenie i motywację do utrzymania i rozwoju przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu jako rentowną i aktywną siłę konkurencji dla Sparkasse KölnBonn i innych konkurentów;
 - w świetle informacji posiadanych przez Komisję nabywca nie może na pierwszy rzut oka dawać powodów do niepokoju o zgodność działań z zasadami konkurencji, ani nie może stwarzać ryzyka, że zobowiązania zostaną wykonane z opóźnieniem, a w szczególności w sposób racjonalny oczekuje się, że przed nabyciem przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu nabywca uzyska wszelkie wymagane zezwolenia od odpowiednich władz regulacyjnych.
26. Niezwłocznie po zawarciu umowy z kupującym przez Sparkasse KölnBonn, Sparkasse KölnBonn przedłoży Komisji i powiernikowi monitorującemu w pełni udokumentowany i należyście udokumentowany wniosek, w tym kopię ostatecznej umowy. Sparkasse KölnBonn musi wykazać Komisji, że nabywca spełnia odpowiednie wymogi, oraz że sprzedaż przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu odbywa się w sposób zgodny z zobowiązaniami. Komisja dokona sprawdzenia, czy nabywca spełnia odpowiednie wymogi, oraz czy sprzedaż przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu odbywa się w sposób zgodny z zobowiązaniami.

Sekcja E – Inne zobowiązania

27. **Wczesna częściowa spłata i częściowa konwersja świadectw udziałowych:** Rząd Federalny i Sparkasse KölnBonn niniejszym zobowiązują się do podjęcia poniższych, następujących po sobie zintegrowanych środków, mających na celu poprawę wskaźnika kapitału podstawowego Sparkasse KölnBonn:
- a) Związek Celowy Sparkasse KölnBonn (związek specjalnego przeznaczenia Sparkasse KölnBonn) zakupi do dnia 31 grudnia 2011 r., ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2011 r., pierwszą transzę świadectw udziałowych Rheinische Sparkassen-Förderungsgesellschaft o wartości 150 mln EUR i przekształci je na instrument uznawany za regulacyjny kapitał podstawowy (kapitał warstwy 1).
 - b) Do dnia 31 grudnia 2011 r. Sparkasse KölnBonn odkupi drugą transzę świadectw udziałowych Rheinische Sparkassen-Förderungsgesellschaft o wartości 150 mln EUR pod warunkiem że transakcja będzie zgodna ze zdolnością Sparkasse KölnBonn do podejmowania ryzyka, oraz że zostanie zatwierdzona przez Federalną Agencję Nadzoru Finansowego.
28. Niemcy zobowiązują się, że warunki częściowej konwersji i częściowego odkupu świadectw udziałowych zostaną sformułowane w taki sposób, że dalsza pomoc państwa będzie wykluczona.
29. **Zmniejszenie sumy aktywów:**
- Oprócz wcześniej wprowadzonych środków w celu zmniejszenia sumy aktywów, Sparkasse KölnBonn zobowiązuje się zredukować inne aktywa (działalność kredytowa o dużej skali, kredytowanie krótkoterminowe, inwestycje) o [2,5–4] mln EUR do końca 2014 r. Jednakże z drugiej strony Sparkasse KölnBonn rozwinie swoją podstawową działalność gospodarczą (w szczególności kredyty dla klientów detalicznych i korporacyjnych w skali regionu), zapewniając jednocześnie, że suma aktywów netto nie przekroczy [25–30] mld EUR pod koniec 2014 r. Stosownie do powyższego aktywa wazone ryzykiem Sparkasse KölnBonn nie mogą przekroczyć [16–19] mld EUR na koniec 2014 r.
30. Całkowita i prawidłowa dokumentacja wszystkich warunków zawartych w niniejszym dokumencie będzie w pełni monitorowana na bieżąco i szczegółowo sprawdzana przez odpowiednio wykwalifikowanego i niezależnego powiernika monitorującego. Powołanie i obowiązki powiernika monitorującego określone są w załączniku II.

.....

Należyście upoważniony do działania na rzecz i w imieniu

[Wskazać nazwę państwa członkowskiego]

ZAŁĄCZNIK II

POWOŁANIE I ZADANIA POWIERNIKA MONITORUJĄCEGO**I. Powiernik monitorujący**

1. Republika Federalna Niemiec powołuje powiernika monitorującego.
2. Powiernikiem monitorującym będzie jedna bądź kilka osób fizycznych lub prawnych, niezależnych od Sparkasse KölnBonn, które zostaną zatwierdzone przez Komisję i powołane przez Republikę Federalną Niemiec, zaś jego obowiązkiem będzie monitorowanie, czy Sparkasse KölnBonn wywiązuje się ze swoich zobowiązań wobec Komisji i wdraża plan restrukturyzacji.
3. Powiernik monitorujący musi być niezależny od Sparkasse KölnBonn, musi posiadać niezbędne kwalifikacje do sprawowania mandatu, np. jako bank inwestycyjny, konsultant lub biegły rewident, a także nie powinien być w żadnym momencie narażony na konflikt interesów. Powiernik monitorujący otrzyma wynagrodzenie od Sparkasse KölnBonn, które nie będzie stanowiło przeszkody dla wykonywania mandatu przez powiernika w sposób niezależny i skuteczny.

II. Powołanie powiernika monitorującego*Wniosek Republiki Federalnej Niemiec*

4. Nie później niż cztery tygodnie po dostarczeniu decyzji Republika Federalna Niemiec przedłoży do akceptacji Komisji nazwiska dwóch lub więcej osób jako powierników monitorujących oraz wskaże, która z nich jest jej preferowanym kandydatem. Wniosek musi zawierać wystarczające informacje, pozwalające Komisji na sprawdzenie, czy proponowany powiernik spełnia wymogi przedstawione w ust. 3, oraz:
 - a) pełne warunki wnioskowanego mandatu wraz z wszelkimi niezbędnymi zapisami, umożliwiającymi powiernikowi monitorującemu wykonywanie obowiązków zgodnie z niniejszymi zobowiązaniami;
 - b) zarys planu pracy opisujący, w jaki sposób powiernik monitorujący zamierza wykonywać przydzielone mu zadania.

Zatwierdzenie lub odrzucenie wniosku przez Komisję

5. Komisja może zatwierdzić lub odrzucić wnioskowaną kandydaturę na powiernika monitorującego, a także zatwierdzić wnioskowany mandat pod warunkiem wprowadzenia zmian, które Komisja uzna za konieczne dla wykonywania obowiązków przez powiernika monitorującego. Powiernik monitorujący zostanie powołany w ciągu jednego tygodnia od zatwierdzenia jego kandydatury przez Komisję zgodnie z mandatem zatwierdzonym przez Komisję.

Nowy wniosek Republiki Federalnej Niemiec

6. Jeżeli wszystkie wnioskowane kandydatury na powiernika monitorującego zostaną odrzucone, Republika Federalna Niemiec przedłoży w ciągu jednego tygodnia od powzięcia informacji o odrzuceniu wniosku nazwiska co najmniej dwóch innych osób lub instytucji zgodnie z warunkami i procedurą w ust. 1 i 5.

Powiernik monitorujący wyznaczony przez Komisję

7. Jeżeli wszystkie kolejne wnioskowane kandydatury na powiernika monitorującego również zostaną odrzucone przez Komisję, Komisja wyznaczy powiernika monitorującego, którego Republika Federalna Niemiec powoła, bądź sprawi, że zostanie on powołany, zgodnie z mandatem powiernika zatwierdzonym przez Komisję.

III. Obowiązki powiernika monitorującego

8. Obowiązkiem powiernika będzie zapewnienie zgodności z warunkami i zobowiązaniami dołączonymi do niniejszej decyzji oraz zagwarantowanie wdrożenia planu restrukturyzacji.

Obowiązki i zobowiązania powiernika monitorującego

9. Powiernik monitorujący
 - i) przedłoży Komisji w ciągu czterech tygodni od powołania propozycję szczegółowego planu pracy opisującego, w jaki sposób zamierza on monitorować wykonanie zobowiązań wobec Komisji oraz wdrażanie planu restrukturyzacji;
 - ii) nadzoruje bieżące zarządzanie przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu w celu zapewnienia mu trwałej rentowności ekonomicznej, atrakcyjności i konkurencyjności;

- (iii) monitoruje wywiązywanie się z wszystkich zobowiązań wobec Komisji i wdrażanie planu restrukturyzacji;
 - (iv) proponuje środki, które uzna za konieczne w celu zapewnienia wykonania wszystkich zobowiązań wobec Komisji przez Republikę Federalną Niemiec, w szczególności zachowanie pełnej rentowności ekonomicznej, atrakcyjności i konkurencyjności przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu, zachowanie odrębności przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu oraz nieujawnianie informacji istotnych z punktu widzenia konkurencji;
 - (v) składa Komisji, Sparkasse KölnBonn i Republice Federalnej Niemiec, w ciągu 30 dni od zakończenia każdego półrocza, roboczą wersję pisemnego sprawozdania w języku niemieckim lub angielskim. Sprawozdanie dotyczy wypełniania obowiązków przez powiernika monitorującego w ramach mandatu, zgodności z wszystkimi warunkami i zobowiązaniami oraz wdrażania planu restrukturyzacji. Wszyscy adresaci roboczej wersji sprawozdania mogą zgłaszać uwagi w ciągu pięciu dni roboczych. W ciągu pięciu dni roboczych od otrzymania uwag powiernik monitorujący przygotowuje końcowe sprawozdanie i przedkłada je Komisji, uwzględniając w miarę możliwości zgłoszone uwagi wg swojego wyłącznego uznania. Kopię ostatecznej wersji sprawozdania powiernik przekazuje również Republice Federalnej Niemiec oraz Sparkasse KölnBonn. Jeżeli robocza lub ostateczna wersja sprawozdania zawierać będzie informacje, które nie mogą zostać ujawnione Sparkasse KölnBonn lub Republice Federalnej Niemiec, Sparkasse KölnBonn lub Republika Federalna Niemiec otrzymają jedynie roboczą lub ostateczną wersję sprawozdania, nie zawierającą informacji poufnych. Powiernik monitorujący nie przedłoży żadnej wersji sprawozdania Republice Federalnej Niemiec lub Sparkasse KölnBonn, zanim nie przekaże jej Komisji.
10. Komisja może wydawać powiernikowi monitorującemu polecenia lub wytyczne w celu zapewnienia wykonania zobowiązań wobec Komisji i wdrożenia planu restrukturyzacji.
11. W okresie sprawowania mandatu miasta Kolonia i Bonn oraz Sparkasse KölnBonn zobowiązują się do wydawania poleceń powiernikowi monitorującemu jedynie po wcześniejszym uzyskaniu zgody Komisji.
12. Republika Federalna Niemiec zapewni wszelką współpracę, wsparcie oraz udzieli wszelkich informacji, jakich powiernik monitorujący może z uzasadnionych przyczyn wymagać przy wykonywaniu swoich zadań. Powiernik monitorujący będzie miał nieograniczony dostęp do ksiąg, zapisów, dokumentów, kierowników i innych członków kadry, plików, lokalizacji i innych informacji technicznych dotyczących Sparkasse KölnBonn lub przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu, które są niezbędne do wykonywania zadań zgodnie ze zobowiązaniami.
-

ZAŁĄCZNIK III

**POWOŁANIE I OBOWIĄZKI POWIERNIKA DS. WYDZIELENIA
POWIERNIK DS. WYDZIELENIA****I. Powiernik ds. wydzielenia**

1. Republika Federalna Niemiec powołuje powiernika ds. wydzielenia.
2. Powiernikiem ds. wydzielenia będzie jedna bądź kilka osób fizycznych lub prawnych, niezależnych od Sparkasse KölnBonn, które zostaną zatwierdzone przez Komisję i powołane przez Republikę Federalną Niemiec, zaś jego obowiązkiem będzie wydzielenie przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu zgodnie z zobowiązaniami wobec Komisji.
3. Powiernik ds. wydzielenia musi być niezależny od Sparkasse KölnBonn, musi posiadać niezbędne kwalifikacje do sprawowania mandatu, np. jako bank inwestycyjny, konsultant lub biegły rewident, a także nie powinien być w żadnym momencie narażony na konflikt interesów. Powiernik ds. wydzielenia otrzyma normalne wynagrodzenie rynkowe od Sparkasse KölnBonn, które nie będzie stanowiło przeszkody dla wykonania mandatu przez powiernika w sposób niezależny i skuteczny.

II. Powołanie powiernika ds. wydzielenia*Wniosek Republiki Federalnej Niemiec*

4. Jeżeli Sparkasse KölnBonn nie zawrze wiążącej umowy kupna-sprzedaży na miesiąc przed upływem przedłużonego okresu wydzielenia, Republika Federalna Niemiec przedłoży do akceptacji Komisji dwie lub więcej osób jako powierników ds. Wydzielenia i wskaże, która z nich jest jej preferowanym kandydatem. Wniosek musi zawierać wystarczające informacje, pozwalające Komisji na sprawdzenie, czy wnioskowana kandydatura na powiernika ds. wydzielenia spełnia warunki wymienione w ust. 3, a w szczególności wniosek musi zawierać:
 - a) pełne warunki wnioskowanego mandatu wraz z wszelkimi niezbędnymi zapisami, umożliwiającymi powiernikowi ds. wydzielenia wykonanie obowiązków zgodnie z niniejszymi zobowiązaniami;
 - b) zarys planu pracy opisujący, w jaki sposób powiernik ds. wydzielenia zamierza wykonywać przydzielone mu zadania.

Zatwierdzenie lub odrzucenie wniosku przez Komisję

5. Komisja może zatwierdzić lub odrzucić wnioskowaną kandydaturę na powiernika ds. wydzielenia, a także zatwierdzić wnioskowany mandat pod warunkiem wprowadzenia zmian, które Komisja uzna za konieczne dla wykonania obowiązków przez powiernika ds. wydzielenia. Powiernik ds. wydzielenia zostanie powołany w ciągu jednego tygodnia od zatwierdzenia jego kandydatury przez Komisję zgodnie z mandatem zatwierdzonym przez Komisję.

Nowy wniosek Republiki Federalnej Niemiec

6. Jeżeli wszystkie wnioskowane kandydatury na powiernika ds. wydzielenia zostaną odrzucone, Republika Federalna Niemiec, w ciągu jednego tygodnia od powzięcia informacji o odrzuceniu wniosku, przedłoży nazwiska co najmniej dwóch innych osób lub instytucji zgodnie z warunkami i procedurą w ust. 1 i 5.

Powiernik ds. wydzielenia wyznaczony przez Komisję

7. Jeżeli wszystkie kolejne wnioskowane kandydatury na powiernika ds. wydzielenia również zostaną odrzucone przez Komisję, Komisja wyznaczy powiernika (powierników) ds. wydzielenia, którego Republika Federalna Niemiec powoła, bądź sprawi, że zostanie powołany, zgodnie z mandatem powiernika zatwierdzonego przez Komisję.

III. Obowiązki powiernika ds. wydzielenia

8. Obowiązkiem powiernika ds. wydzielenia będzie wypełnianie warunków i obowiązków określonych w niniejszej decyzji odnośnie do przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu. Powiernik ds. wydzielenia przygotowuje i przeprowadzi transakcję kupna tak, aby mogła zostać podpisana umowa kupna-sprzedaży [...] Powiernik ds. wydzielenia zostanie upoważniony do przeprowadzenia sprzedaży przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu w imieniu Sparkasse KölnBonn, nie podlegając poleceniom [...].
9. Powiernik ds. wydzielenia
 - (i) w ciągu czterech tygodni od powołania przedłoży Komisji szczegółowy plan pracy, opisujący, w jaki sposób zamierza wypełnić warunki i zobowiązania w niniejszej decyzji odnośnie do przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu; w szczególności przedstawi koncepcję wydzielenia i ocenę, która strategia wydzielenia jest najbardziej obiecująca;

- (ii) sprzedaż przedsiębiorstwo przeznaczone do zbycia nabywcy [...], o ile Komisja nie zgłosiła zastrzeżeń do kupującego lub ostatecznej wiążącej umowy kupna-sprzedaży w ciągu czterech tygodni od otrzymania zawiadomienia. Powiernik ds. wydzielenia uwzględni w umowie kupna-sprzedaży takie warunki, jakie uzna za stosowne dla dokonania stosownej sprzedaży. Powiernik ds. wydzielenia może uwzględnić w umowie kupna-sprzedaży takie zwyczajowe oświadczenia i gwarancje oraz zabezpieczenia, które są z uzasadnionych przyczyn wymagane w celu dokonania sprzedaży.
 - (iii) przejęcie obowiązków, które decyzją nałożono na powiernika ds. wydzielenia;
 - (iv) zaproponuje środki, które uzna za konieczne w celu zapewnienia wykonania wszystkich zobowiązań wobec Komisji przez Republikę Federalną Niemiec, w szczególności zachowanie pełnej rentowności ekonomicznej, atrakcyjności i konkurencyjności przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu, zachowania odrębności przedsiębiorstwa podlegającego zbyciu oraz nieujawnianie wrażliwych konkurencyjnie informacji;
 - (v) składa Komisji całościowe comiesięczne sprawozdania w języku angielskim lub niemieckim, dotyczące przebiegu procedury zbycia. Sprawozdania te składane są nie później niż w terminie 15 dni po upływie każdego miesiąca. Jednocześnie Sparkasse KölnBonn lub Republika Federalna Niemiec otrzymują wersje sprawozdania niezawierające informacji poufnych.
10. W celu przygotowania i przeprowadzenia wydzielenia powiernik ds. wydzielenia w szczególności świadczy następujące usługi:
- (i) analiza różnych opcji wydzielenia; szczegółowa propozycja uwzględniająca warunki ramowe dla konstrukcji i przeprowadzenia procedury sprzedaży;
 - (ii) zbieranie niezbędnych dokumentów marketingowych dotyczących danego udziału Sparkasse KölnBonn (w szczególności memorandum sprzedażowe, zwiastuny (ang. *teasers*) i inne prezentacje, które są konieczne lub korzystne dla przeprowadzenia procesu sprzedaży). Zostaną one przekazane zainteresowanym stronom w ramach informacji wstępnej dotyczącej toczącej się sprzedaży;
 - (iii) w ścisłym porozumieniu ze Sparkasse: przygotowanie zawartości i koordynacji logistycznej procesu *due diligence*;
 - (iv) identyfikacja potencjalnych nabywców i kontakty z organami decyzyjnymi tych zainteresowanych stron. Ze względu na prawnie przewidziany obowiązek dochowania tajemnicy oraz zgodnie z wymogami dotyczącymi niedyskryminacyjnej procedury sprzedaży, potencjalny nabywca, na prośbę Sparkasse, otrzyma odmowę dostępu do informacji *due diligence* (ciężar dowodu spoczywa na Sparkasse), przy czym prawo to musi zostać wykonane w ciągu trzech dni roboczych od otrzymania listy potencjalnych nabywców;
 - (v) zbieranie i analizowanie ofert sprzedaży złożonych przez zainteresowane strony; wsparcie w ocenie tych ofert;
 - (vi) prowadzenie negocjacji sprzedażowych z wybranymi zainteresowanymi stronami i przygotowanie zawarcie umowy.
11. Powiernik ds. wydzielenia otrzyma od Sparkasse lub kontrolowanych przez niego spółek zależnych wszelkie niezbędne pełnomocnictwa do przeprowadzenia i zakończenia procesu wydzielenia. Pełnomocnictwa obejmują upoważnienie do delegowania uprawnień w celu prawidłowego przeprowadzenia i zakończenia procesu wydzielenia.
12. Wspomniane pełnomocnictwa zostaną zachowane do momentu całkowitego zakończenia procesu wydzielenia. Pełnomocnictwa i delegowane uprawnienia przestaną obowiązywać wraz z wygaśnięciem mandatu powiernika ds. wydzielenia.
13. Powiernik ds. wydzielenia jest upoważniony do zatrudnienia dodatkowych doradców w celu uzyskania wsparcia w procesie sprzedaży. W przypadku gdy koszty doradztwa przekroczą ogólną sumę [...] EUR, wymagana jest zgoda Sparkasse KölnBonn. Jeżeli Sparkasse KölnBonn odmówi wydania zgody, Komisja może w zastępstwie, po konsultacji ze Sparkasse KölnBonn, zatwierdzić zatrudnienie doradców. Polecenia i wskazówki dla doradców może wydawać jedynie powiernik ds. wydzielenia.
14. Powiernik ds. wydzielenia musi angażować Komisję Europejską w każdą wymianę ze Sparkasse, Träger (odpowiedzialną instytucję publiczną) bądź Niemcami lub niezwłocznie zawiadomić ją o wymianie.
15. Träger i Sparkasse KölnBonn zobowiązują się do wspierania powiernika ds. wydzielenia, do współpracy z nim oraz do udzielania mu wszelkich, wymaganych bądź zażądanych przez niego informacji w celu należytego wypełnienia obowiązków wynikających z mandatu. W tym celu powiernik ds. wydzielenia będzie miał dostęp, w dopuszczalnych prawnie granicach i w ciągu normalnych godzin roboczych, do wszelkich dokumentów, ksiąg, kierownictwa lub pozostałej kadry Sparkasse KölnBonn.
16. W przypadkach, w których Sparkasse i Träger uznają to za konieczne dla poprawnego przeprowadzenia procesu wydzielenia, na prośbę powiernika ds. wydzielenia udzielą mu dostępu do wszelkich informacji lub dokumentów, dostępnych jedynie im. Dotyczy to w szczególności każdej wersji planu restrukturyzacji uzgodnionego z Komisją Europejską.
17. Sparkasse zobowiązuje się do ochrony powiernika ds. wydzielenia przed roszczeniami ze strony osób trzecich w tytule szkód powstałych w trakcie lub w związku ze sprawowaniem mandatu. Nie będą one obejmować szkód powstałych w wyniku naruszenia obowiązków przez powiernika ds. wydzielenia. W przypadku gdy powiernik ds. wydzielenia uzyska informacje o roszczeniach, które mogłyby skutkować obowiązkiem zapłaty po stronie Träger lub Sparkasse KölnBonn, powiernik ds. wydzielenia niezwłocznie o tym powiadomi.

18. Powiernik ds. wydzielenia będzie w każdym przypadku zobowiązany do świadczenia usług z należytą starannością, cechującą ostrożnego człowieka interesu. Jeżeli mimo to doszłoby do naruszenia obowiązku, powiernik ds. wydzielenia będzie ponosił odpowiedzialność za zapewnienie rekompensaty za szkody jedynie wobec Sparkasse, Träger lub Niemiec, w przypadku gdy powiernik ds. wydzielenia lub jego organy, pracownicy lub asystenci celowo bądź wskutek rażącego zaniedbania spowodowali powstanie odpowiedzialności w takim zakresie, w jakim nie ma to wpływu na kluczowe obowiązki umowne. Powiernik ds. wydzielenia będzie również ponosił odpowiedzialność za naruszenie takich obowiązków wskutek zwykłego zaniedbania, lecz będzie ona ograniczona do kwoty typowych i możliwych do przewidzenia szkód. Odpowiedzialność za straty przewidywanych zysków będzie wyłączona.
 19. Komisja może wydawać powiernikowi ds. wydzielenia polecenia lub wytyczne w celu zagwarantowania wykonania warunków i obowiązków w związku z wydzieleniem przedsiębiorstwa.
 20. Miasta Kolonia i Bonn oraz Sparkasse KölnBonn zobowiązują się do niewydawania poleceń powiernikowi ds. wydzielenia w okresie sprawowania mandatu.
-